

TÜRKÜN BÜYÜK GÜNÜ

Lozan Sulhu Gazinin AltınKalemile Bugün İmzalanmıştı

Tezahurat Yapılacak

Takvimin bugünkü yaprağında şu cümle var:

“24 Temmuz. Gazinin altın kalemile İsmet Paşa Lozan sulhünü imza etti. 923.”

Lozan, büyük Gazinin, kahraman Türk ordusunun ve Türk milletinin en çetin hamlesi ve muhakkak ki dünya tarihinin en müazzam merhalesidir. Lozan, Türkün mukaddes kitabıdır.

Ağladığımız, hıçkırığımız acı günleri hatırlarsak kafalarımız

Lozanın ululuğunu ve eşsizliğini daha iyi kavriyacaktır.

“Lozanı bilmiyen Türk gencinin eline Darülfünun diploması teslim edilemez.” Bu söz, muhterem bir Darülfünun profesörünün Türk gençlerine yaptığı yaman bir ihtardır.

Lozanın imzasından bugüne kadar sığışan kısa seneler içinde yaptıklarımız karşısında yalnız onlar değil, onların çocukları ve torunları da hayranlık duyacaklardır.

(Devamı 9 uncu sayfada)

Lise Ve Ortamekteplerde İslahat Nasıl Olacak?

Başlıca Esaslar Hazırlandı

Alınan malûmata göre, ilk ve ortamektepler ile liselerde yapılacak ıslahat esaslarını hazırlamak üzere Maarif Vekâletinde teşkil edilen komisyon, mesaisinin mühim kısımlarını bitirmiş ve tesbit ettiği anahtarları Vekâlet makamına takdim etmiştir.

Yaptığımız tahkikata göre, İstanbul üniversitesindeki ıslahatın verimli olabilmesi için liselerde de:

1 — Program, 2 — Muallim

noktai nazarından esaslı ıslahata lüzum görülmektedir.

Program meselesi, ecnebi lisan, içtimaiyat, riyaziye, fen, tarih ve coğrafya derslerini ihtiva etmektedir. Ecnebi lisanın daha pratik ve daha çabuk usullerle ve lâyikile öğretilmesi için müspet kararlar alınmıştır. Diğer liselerimizde almanca ve İngilizceye daha geniş bir mevki ayrılması da mevzubahs olmaktadır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Zelzele Faciasının Neticeleri

Denizli, 24 (Hususi) — Çivril kazası dahilinde vukubulan zelzele faciasının acıklı plançosuna ait en son malûmatı bildiriyorum: 14 köy tamamen harap olmuş, 226 ev, 334 ahır ve samanlık yıkılmış ve birçok ev de içinde oturulmıyacak bir vaziyete girmiştir. Ayrıca 87 sığır, 31 merkep ölmüş, hayvanlardan birçoğu da yaralanmış ve sakatlanmıştır. Yaralıları tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır. Felâketzedelerin imdadına koşulmaktadır. Çivril'de dün de hafif bir sarsıntı olmuştur.

Hava Kahramanı Tayyare İle Dünyayı 186 Saat 50 Dakikada Dolaştı

Nevyork, 23 — Tayyareci Villi Post tayyare ile devriâlem seyahatini 186 saat 50 dakikada bitirmiş ve tayyaresile buraya dönmüştür. 30 bin kişilik bir halk kütlesi bu hava kahramanını karşılamıştır.

Muskacılık

İki Üfürükçü Hapse Mahkûm Oldu

Nazilli, 23 (Hususi) — Burada Kuş Ahmet ve kahveci Nuri isimlerinde iki kişinin ötedenberi üfürükçülük ve muskacılık yaptıkları söylenmekte idi. Fakat bu adamların bu işte uğraştıkları bir türlü tesbit edilemiyordu. Nihayet zabta, bu adamları cürümüşhüt halinde yakalamış ve ceza mahkemesinde muhakemeleri yapılmıştır. Neticede maznunlar üçer ay hapis cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Kimler Evlenmeli, Kimler Evlenmemeli Kızınızı Vereceğiniz Erkeklerde Neler Ararsınız?

Mazhar Osman B. Evlenecek Gençlerde Sıhhi Küfüv Aranmasını İstiyor - Kocalarından Yüz Görümlüğü Olarak Hastalık Alan Kadınlardan Bahsediyor

Evlendirken ne ararsınız, alacağınız kız veya varacağınız erkek namuslu olsun, paralı olsun, güzel olsun, ondan sonrasını talis bırakırız. Halbuki düğünlerle, ziyafetlerle tes'it edilen zıfâf gecesinde kocalarından yüz görümlüğü olarak hastalık alanlar pek çoktur. Birtakım kimseler vardır ki zahiren sıhhatli görünürler, fakat içleri çürüktür. Bunlardan doğan çocuklar Aptal, hastalıklı ve sar'âlî olur. O halde kimlerle evlenilir. Kimlerle evlenilmez? İşte Son Posta bu suali memleketin en salâhiyettar doktorlarına sordu. Aldığımız cevapları bugünden itibaren neşre başlıyoruz. Bu cevaplar, bütün ailelere, evlenme çağında bulunan bütün gençlere bir rehber vazifesi görebilir.

Mazhar Osman Beye:

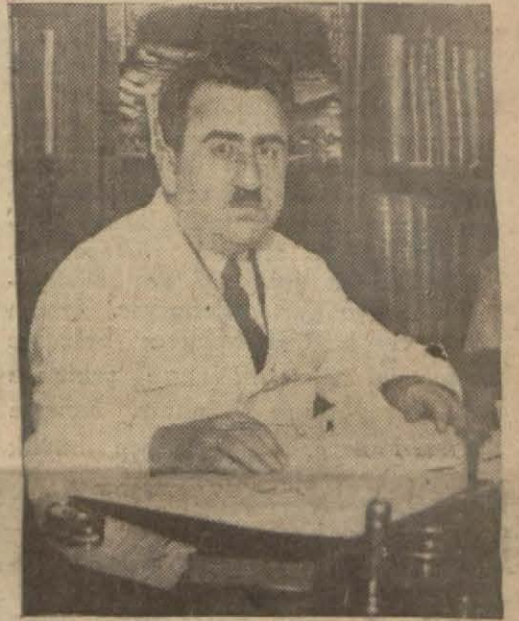
— Efendim, dedim, anketim biraz ağır, mevzuu herkesin anlayabileceği bir şekilde sokmak için size sualimi şöyle sorayım:

— Farzedin ki yetmiş bir kızınız var, kocaya vereceksiniz, yahut yetişkin oğlunuza bir gelin alacaksınız. Talip olacak damatta, talip olacağınız gelinde sıhhi ne gibi evsaf ararsınız?

— Ne demek istediğinizi anlıyorum. Fakat suali bu şekilde sormakla siz işi büsbütün ağırlaştırır, ve içinden çıkılmıyacak kadar da uzatırsınız. Gelin bana: — İzdivaçta sıhhat küfüv meselesi hakkında izahat ver! Deyin de cevap vereyim!

— Peki farzedin ki öyle sordum!

— İzdivaçta küfüv aramak

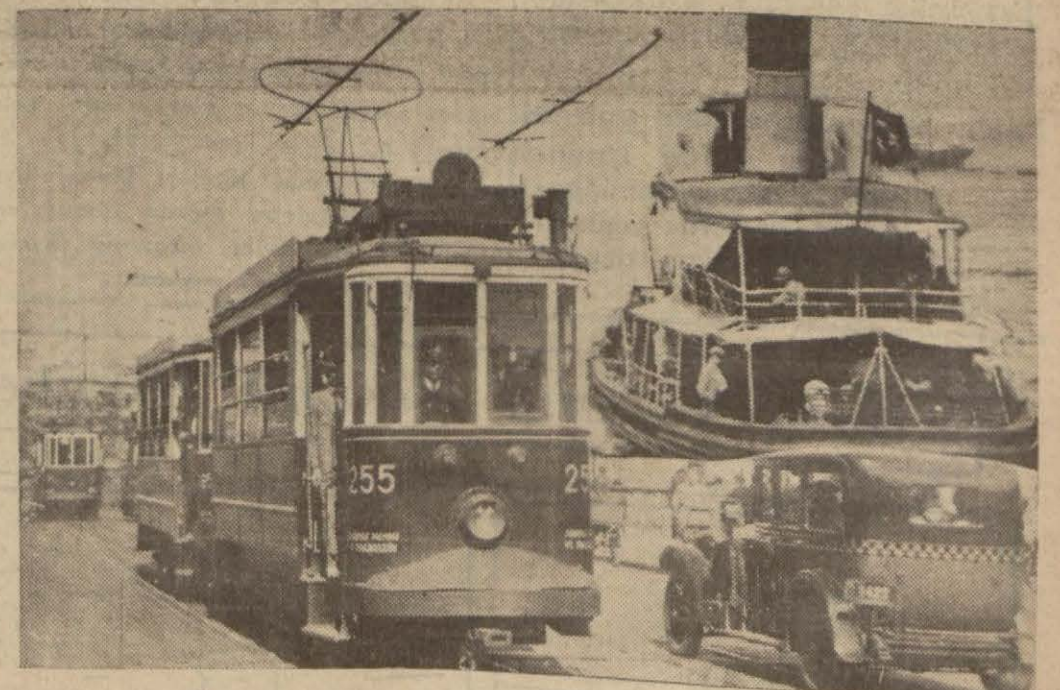
Mazhar Osman B.

en makul bir harekettir. Fakat “küfüv” denilince bizde halkın anladığı ve aradığı şeyler evvelâ mezhep ve rütbe, sonra servettir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Yiyecek Maddeleri Yüzde Kırk Nispetinde Ucuzladı

Fakat Vapur, Tren, Tramvay Ve Doktor Ücretlerinde Ucuzluk Yok!

Ücretleri bir türlü ucuzlamayan nakil vasıtaları

Hayat ucuzladı mı, ucuzlamadı mı?

Bu suali hemen hepimiz birbirimize soruyor, münakaşalar yapıyoruz. Bu sual karşısında hüküm verenler arasında hayatın ucuzladığını söyleyenlere mukabil kazancın azaldığını ileri sürenler de yok değildi. Fakat bu hayati mesele hakkında en kestirme

çare, salâhiyet sahibi makamların bu sahadaki tetkiklerinden istifade etmektir.

Biz öğrendik ki Ticaret Odası muhtelif senelerin geçinme masraflarını karşılamak suretile yeni bir tetkik yapmıştır. Çok şayanı dikkat neticeler gösteren bu tetkikata göre, hayat 929

(Devamı 11 inci sayfada)

Halkın Sesi

Belediye Kengresi Toplanıyor

Ankarada yakında bir belediye kongresi toplanacaktır. Bu hususta halkımız diyor ki:

Necip Bey (Şehzadebaşı İmarat sokakı 17)

— Yeni birçok belediye kanunları çıkmıştır. Bunların tatbik şekillerini görüşmek ve belde işlerinin yeknasaklığına temin etmek için böyle bir kongreye çok ihtiyaç vardı. Bu kongrede belediyelerin ilk defa hangi işleri başarmaları lazımgeldiği de tesbit edilmelidir.

★

Kâmil Bey (Beyazıt Eminbey mahallesi 10)

— Yeni belediye kanunu şehirleri serserilikten kurtaracaktır. Eskiden Türk beldelerinin bir hususiyeti, hususi bir mimari tarzı vardı. Son zamanlarda şehirler Babil kulesine döndü. Çarpık, çurpuk, birbirine uymayan binalar yapılmaya başladı. Şehirlerimizin Türklüğü söylenen hususi bir çehresi olmalıdır. Yeni kanun bu hususta belediyelere birçok salâhiyetler vermiştir. Fakat kanun yeni olduğu için tatbikinde müşkülât çıkabilir. Ankara kongresi işte bunu halledeceği için çok mühimdir.

★

Ihsan Bey (Kadirga meydanı 34)

— Bu kongre şehirleri birbirine tanıması ve ihtiyaçlarını, derlerini anlatması itibarile çok faydalıdır. Kongreden şehirlerin imarı için pek çok faydalı kararlar bekleriz.

★

Sadık Bey (Koska Tramvay caddesi 17)

— Şimdiye kadar her belediye şehir işlerini kendi kafasına göre hiçbir programa tâbi olmadan yapıyordu. Yeni kanun belediyelere yapacakları işleri sırasile göstermiştir. Fakat buhran dolaysile de belediyelerin varidatları azalmıştır. Halka fazla vergi tarhetmeden belediye bütçelerini yükseltmek ve şehirlere nafi işler görmek lazımdır. Kongre bu işleri becerirse şehirlere büyük hizmet etmiş olacaktır.

Murabahaya Karşı. Borç Veren Müesseselerden Bir Kısmı Kapanacak

Her ne suretle olursa olsun borç para veren müesseselerin murakabesi için yapılan kanundan evvelce bahsetmiştik. Kanun bu gibilerin iki ay zarfında birer beyanname ile vilâyetlere müracaat ederek müsaade almalarını emretmektedir. Bu müsaade müddeti ise 15 Eylülde bitecektir. Halbuki şimdiye kadar ancak (20) müesseseye müracaat ederek müsaade almışlardır. Buna mukabil murakabeye tabi tutulması icap eden müesseseye adedi iki yüzden fazla tahmin edilmektedir. Bunlardan ufak tefek, hususi mahiyette olan bazılarının kanundan sonra faaliyetlerini tâtıl edecekleri anlaşılmaktadır.

Tütün inhisarının bir şubesi

Tütün inhisar idaresi Divan-yolunda eski Amerikan kütüphanesinin bulunduğu yerde yeniden bir tütün ve sigara satış deposu çmştir.

DAHİLİ HABERLER

Bir Sabıkalı Kilisenin Para Sandığını Çalıp Kaçtı

Haber aldığımız göre, Üsküdar'da çok yaman bir hırsızlık yapılmıştır. Bu hırsızlığı yapan adam Yervant isminde azılı bir sabıkalıdır. Hâdise şöyle geçmiştir:

Sabıkalı Yervant bir müddettenberi iş yapamaz olmuş, birkaç defa ötekini berikini dolandırmak istemiş, fakat bunda da muvaffak olamamıştır. Evvelki gün beş parasız kalan Yervant, nihayet Üsküdar'daki Ermeni kilisesini soymaya karar vermiştir. Bu azılı sabıkalı evvelki gün sabahleyin Ermeni kilisesinin önüne gelmiş ve etrafına bir göz attıktan sonra ibadet etmek üzere oraya gelenlerin arasına katılarak içeriye dalmıştır. Herkes gibi ibadete dalan sabıkalı hırsız hiç sesini çıkarmadan

papaz efendinin dualarını dinlemiş ve bir saat kadar yalancıkta ibadet etmiştir. İbadet vakti bittikten sonra herkes dışarıya çıkmaya başlamış, fakat Yervant hiç yerinden kılmıdarmıyarak hazin hazin ağlamaya koyulmuştur. Kısa bir müddet sonra içeride kimse kalmayınca Yervant ta yavaş yavaş yerinden kalkmış ve çit çıkarmadan kilisenin iç kapısına doğru ilerlemiş, kapının yanında asılı duran fakirlere yardım parası sandığını kaptığı gibi kaçmaya başlamıştır. Fakat Yervant kilisenin merdivenlerinden aşağı inerken sandığın iğreti duran ağız birdenbire açılmış ve paralar şangır şungur yerlere saçılmıştır. Para şingirtisini duyan papazlar yetişerek sabıkalı hırsızı yakalamışlar ve polise teslim etmişlerdir.

Lâğım Çukurları Sıhhat Vekâleti Tarafından Bir Talimatname Hazırlandı

Sıhhat ve İctimai muavenet vekâleti lâğım yapılması mümkün olmıyan ve belediye lâğımları bulunmıyan yerlerde halkın nasıl lâğım açacağı hakkında (24) maddelik yeni bir talimatname hazırlanmıştır. (19) Temmuzdan itibaren meriyet mevkiine geçen talimatname İstanbul belediyesine de tebliğ edilmiştir.

Belediyelerce lâğım mecraları açılmış olan sokaklar üzerine yapılmış ve yapılacak olan bütün mesken ve umumi mahaller ve her türlü binalardaki lâğım ve çirkef mecralarının bu lâğımlara bağlanması mecburidir. Belediye hudutları dahilinde olup ta hiç lâğım mecrası olmayan yerlerde bu mecralar yapılmıya kadar ve lâğım mecraları yapılmıya fennen mümkün olmıyan yerlerde daimi olarak her nevi binalar halâ, banyo mutfak vsaire gibi mahallerden çıkan pis suları toplayan birer çukur açılacaktır. Bu çukurlar beton ve ikişer kısım olarak yapılacaktır. Çukurların yapılma şeklini gösteren resimler de belediyelere gönderilmiştir.

Leylekler Hastalık Getirmiş

Adana gazetelerinde okunduğuna göre, Bu sene Adana ve havalisine gelen leyleklerden birçoklarının ötede beride öldükleri görülmekte ve bunların bir hastalık getirdikleri anlaşılmaktadır.

Akademi Mezunları

Geçenlerde güzel sanatlar akademisi salonlarında açılan resim ve mimari sergisi birkaç gün içinde çok büyük bir rağbet görmüştür.

Akademinin mimari şubesinden bu sene 8 talebe mezun olmuş ve Celâl, Affan Beyler birinciliği, Röne Bey de ikinciliği almışlardır.

Üniversitede Kadro Mesaisi Devam Ediyor

Ankaradan birkaç gün daha sonra beklenen Maarif Vekili Reşit Galip Bey şehrimize avdetini taci etmiş ve tatil olmasına rağmen dün İstanbul üniversitesine gelmiş, bir müddet çalışmıştır. Dün islahat komisyonu da toplanmıştır. Öğrendiğimize göre Reşit Galip Bey hiç bir emektar müderrisin mağdur olmaması için yeni kadro üzerinde çok dikkatli bir surette çalışmaktadır.

Dün bir gazete Almanyanın 50 - 60 müderris getirileceğini yazmışsa da bu miktar darülfünun muhitinde mübalağalı görülmektedir. Filhakika Zurihte 500 boş müderris vardır. Bunlardan bir kısmı Türkiye Üniversitesinde çalışmak istediklerini bildirmişlerdir. Ancak getirilecek ecnebi müderris miktarının 30 u geçmeyeceği tahmin edilmektedir.

Belediyemiz

Büyükada İçin Getirttiği Motörü İzmite Verdi

İstanbul belediyesi operatör Emin Beyin zamanında Büyükadayı tenvir için Almanyanın bir elektrik motörü almıştı, fakat motör kurulmadan evvel belediye elektrik şirketle uyularak ceryan temin ettiği için motörün kullanılmasına lüzum kalmamıştı. Bu motör bir gazetenin yazdığı gibi operatör Emin Beyin şahsi parasile 25 bin liraya değil belediye namına (7) bin liraya alınmıştı. O vakittenberi de muattal duruyordu. Ahiren İzmit belediyesi daimi encümenine ve İstanbul belediyesine müracaat ederek bu motörü istemiştir. Belediye komşu bir belediyeye hizmet olmak için motörü 1500 liraya İzmite vermiştir.

Bir Kurnazlık İş Ararken 41 Lirası Dolandırılmış!

Polisler, bir dolandırıcılık maznununu hakkında tahkikat yapmaya başlamışlardır. İddiaya göre hâdise şudur:

Ali isminde bir adam işsiz kalmış ve bir iş bulmak için muhtelif yerlere baş vurmıştır. Ali bu arada Galatada oturan Bayram isminde bir kahveciye de müracaat ederek kendisine bir iş temin etmesini söylemiştir. Bayram bu müracaat üzerine Aliye kendisini çöçü yazdıracağını, bir müddet sonra da çöçü onbaşısı yapacağını söylemiş, fakat buna mukabil bir miktar para istemiştir.

İş buldu diyen Ali, hemşerilerinden borç edip bayrama 41 lira vermiş, fakat aradan bir hayli zaman geçtiği halde verilen sözün yerine getirilmediğini görünce Polise müracaat ederek kahveci Bayram tarafından dolandırıldığını söylemiştir. Bayram yakalanmıştır.

Yağlı Müşteri

Beşiktaştaki tuhafiyeci Kemal Beyin dükkânına müşteri sıfatile gelen Feriha isminde genç bir kız bir çift kadın çorabı çalarak savuşurken yakalanmıştır.

Zorlu bir Kiracı

Kasımpaşada oturan Lâz Hikmet isminde biri ev kirasını isteyen ev sahibi Hatice Hanımı ölümle tehdit ettiğinden yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Ne İçin Vurmuş?

Şehreminde oturan Arap Mehmet isminde biri henüz anlaşılmiyan bir sebepten, aynı semtte oturan Kadriye Hanım isminde bir kadını taşla başından tehlikeli surette yaralamıştır. Arap Mehmet kaçmış ise de biraz sonra yakalanmıştır.

Günün Tarihi

Tütün Satışları Hararetlidir

Son on beş gün zarfında memleket dahilindeki tütün satış vaziyeti hakkında şu malûmatı elde ettik:

Samsun mntakasında: Son iki hafta zarfında kumpanyalar ve tacirler tarafından Samsundan ve 932 çiftçi mahsullerinden otuz bin kilo tütün satın alınmıştır. Mahsul kısmının fiatları kilo itibarile 52 kuruştan 208 kuruşa kadardır. Düşkün tütünlerin fiatı da 25 kuruştur.

Bafra mntakasında da gerek tüccar ve gerekse idare tarafından tahminen elli bin kilo aynı sene mahsulünden çiftçi tütünü alınmıştır. Bunların da fiatı 25 ilâ 135 kuruş arasındadır.

Alaçamda 932 mahsulünden otuz beş bin kilo tütün satılmıştır. Kilo fiatı 15 kuruştan 120 kuruşa kadardır. Bu mntakada alıcılık vaziyeti çok hararetlidir. Çiftçiler fiatlardan pek memnundur.

Tokat mntakası: Erbaada on beş gün zarfında yirmi yedi bin kilo çiftçi tütünü satılmış olup fiatlar 10 kuruşla 90 kuruş arasında mütebeddildir.

Trabzon mntakası: Eski sene mahsulünden 2400 kilo satılmış ve 932 mahsulünün mubayası hitama ermiştir.

Mugla mntakası: Son on beş gün zarfında 932 sene çiftçi tütünlerinden Milâsta 9740 ve Fethiyede 597 kilo tütün satılmıştır.

Diğer mntakalarda tütünler tamamen satılmış olduğundan piyasa faaliyeti yoktur.

Artvin tütünleri de peyderpey satılmaktadır.

Sporcularımız Leningrat'ta Moskova, 23 — Türk spor heyeti tam kadrosu ile 22 temmuz gecesi Leningrat'a hareket etmiştir.

Çekirge Mücadelesi

Türkiye - Suriye hududu civarında çekirgelerle mücadele ehemmiyetle devam etmektedir. Şimdiye kadar yarım milyon kilo çekirge yumurtası toplanmıştır.

İstanbul Lisesinde

İstanbul lisesinin eski Düyunu umumiye binasına taşınmasına devam edilmektedir. Nakil işi beş on gün içinde ikmal edilecektir. Düyunu umumiye binası lisenin bütün ihtiyaçlarını karşılamakta, fakat binada ufak, tefek tadilatla lüzum görülmektedir.

Bir Mecmua Hakkında

Birkaç gün evvel (El Emekleri) ismindeki mecmua namına bazı yerlerden para istenildiği şeklinde bir ihbardan bahsedilmişti. Bize tazvih edildiğine göre istenilen para, mecmuanın bizzat sahibi tarafından bir fabrikanın abone yazılmasına mukabildir. Yoksa ortada mecmua tarafından usulsüz yapılmış bir iş bulunmamaktadır.

İki Metrelik Bir Mazbata

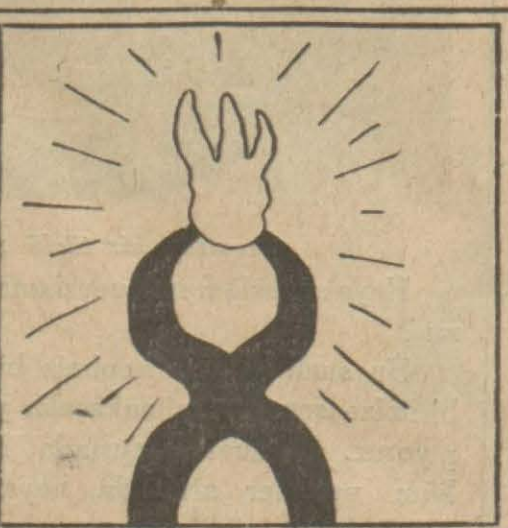
Şamdan bildirildiğine göre, Şam gençleri, Suriyedeki yabancı memurların vazifelerinden uzaklaştırılmast için iki metre boyunda bir mazbata hazırlamışlar, bunu bütün gençlere ve halka imzalatmaya başlamışlardır.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

Hasan Bey — Darımaca yok. Dişçi başı... Siz bugünlerde güya, bazı müşterilerinizin...

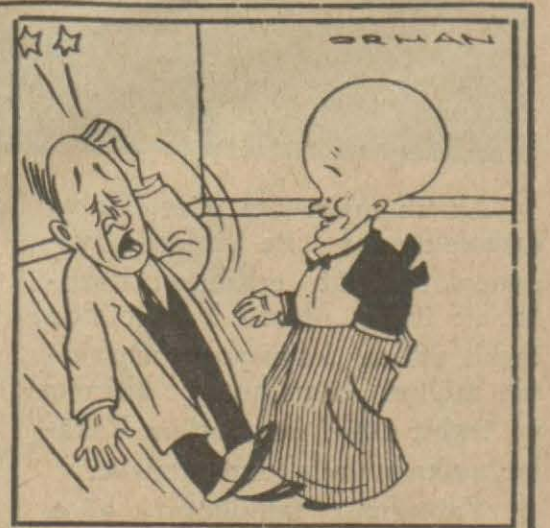
... Sağlam dişlerini söküp yerine iğretilerini koyuyormuşsunuz!

— Haşa... Haşa... Hasan Bey — Benim korum şu... Yanbaşımızdaki berber işi çakarsa topumuz yandı!

— Niçin Hasan Bey...

— Hanımların bir de takma saç masrafı çıkacak ta ondan!..

Hergün

Başkaları
Ne
Diyorlar ?

Balbo Uçarken

Falih Rifki
Hâkimiyet Milliyeden

Hiç unutmam. Meşrutiyette osmanlı darülfünununun ıslahından bahsedildikçe ilk hatıra gelen şey, Avrupa üniversitelerindeki talebe hürriyeti idi: Eğer talebe, lisede olduğu gibi, hergün sınıfa gitmek mecburiyetinde olursa, bu müessesenin adı darülfünun olmazdı; kışla olurdu. Biz darülfünunda talebe haklarını ve hürriyetini aldık, fakat bir şey öğrenmedik!

İşte türk futbolü: O da şahsi ayak yüzünden iflas etti:

— Bravo Mehmet,

— Bravo Ali,

Ve Ali ile Mehmet kulüplerinin renklerini değil, kendi isimlerini düşünür oldular. Gazetelerde kulüplerinin yenilişini okurken: "Fakat Ali yahut mehmet en güzel oyunlarından birini oynamıştır...." sözü hüznlerini dindirmeye kâfi idi.

Yalnız Galatasaray, yahut Fenerbahçe veya Beşiktaş firması bile değil, hepsinin üstünde, hepsinden evvel Türkiye idmanlığı şerefi olacaktı. Oyuncular yalnız kendilerini düşünmemek değil, kulüplerini de bir tarafa atarak, memleket dışarısında bir Türk muhteliteli idealine saplanacaklardı.

Harp sonrası Türk gençliğinin henüz meyvasını almadık: Bu gençlik maddî ve manevî, bütün hayat sahnelerinde zayıftır. Onu bütün dünya gençlikleri ile yarışa sokalım ve bu yarışta kazancın esrarı disiplin ve organizasyon olduğunu kendimiz bildiğimiz kadar ona da öğretilim. Herhangi bir hız bir defa toplu olarak alındıktan sonra 10 sene büyük bir zamandır. Türk gençliği dünyanın her gencinden fazla, itimat, şeref ve irade kaynaklarının yakınında. Çünkü o, bu asrın en büyük destanını yaratmış olan neslin doğrudan doğruya çocuğudur.

Türkiye davası, esasen, bir terbiye ve ahlak davasıdır. Ne hotbinlik, ne de menfaatperestlik, davasıdır.

Günde en aşağı 50 milyon mesai saatine ihtiyacı olan baştan başa yapılacak bir memleket, mukaddes yalnızların, yahut yavaş kaidelerin değil, ancak müşterek hamlelerin, sıkı sıkıya bağlanmış saf, takım ve cephe hareketlerinin sahnesi olabilir. Bir konaktan on dakika evvel yürüyerek kalkmış olana bile, ancak koşarak yetişilebilir.

Kırksekiz kanatlı Balbo, 1923 te, ehli bir kafes kuşu idi. İnsanlar damarları katılaşmaya başlamadan evvel, tabiat kanunlarının akıl erdiremediği mucizelere vücut verebilirler. Koyu kırmızı kanın irade cevheri, bir memleketin en büyük, en esaslî, en tükenmez, en güvenilir haznesidir.

Bir Çocuk Yaralandı

Bakırköy'de oturan İsmail Efendinin oğlu Kemal isminde bir çocuk arabadan düşerek başından ağır surette yaralanmış, hastahaneye kaldırılmıştır.

Bir Tramvay Yanıyordu

Mçaka Beyazıt hattına işliyen 197 numaralı tramvay arabası Karaköye geldiği sırada elektrik hava depoları tutuşmuş iside derhal söndürülmüştür.

Resimli Makale

Sabah yatağımızdan kalktığımız zaman pencerenizin önünü güzel bir bahçe, ufuklarını geniş bir deniz, etrafını ağaçlar süsliyorsa, bu nefis manzara derhal ruhunuza neş'e, uyanıklık ve hayatîyet verir.

Fakat uyandıığımız zaman pencereden gördüğümüz ilk manzara pis bir arsa, komşunun yüksek duvarı, yahut kasvetli bir oda ise ruhunuzun kapanacağını duyar, hayata küsersiniz.

İnsanlar da böyledir. Bazıları size neş'e ve şenlik, bazıları keder ve elem telkin ederler.

Güzel bir hahçe nasıl ihtimam isterse, neş'e veren insanlar da böyle uzun ihtimamlarla yetişirler.

SON TELGRAF HABERLERİ**Bir Polisimiz Öldürüldü****Ankara'da Hapisten Bir Hafta Evvel Çıkan Bir Hamal Bir Cinayet İşledi**

Ankara, 24 (Hususi) — Dün Ankarada feci bir cinayet olmuş, bir hamal bir polisimizi öldürmüştür. Ölen polis Müeyyet Efendidir. Öldüren de Beyazıtlı hamal Emindir.

Emin Altındağ mahallesinde Ayşe ismide bir kızla nişanlı iken dört beş ay evvel kavga etmiş, ayrılmış, Ayşeyi de yaralamıştır. Bu yaralama hâdisesi yüzünden Emin üç ay hapse mahkûm olmuş ve mahkûmiyetini bitirerek bir hafta evvel hapisten çıkmıştır.

Emin hapisten çıkınca yine eski nişanlısı Ayşenin peşine takılmış, onunla konuşmak istemiş, fakat her defasında ret cevabı almıştır.

Dün Emin yolda tekrar Ayşeye tesadüf etmiş ve kızla kavgaya başlamıştır. Bu kavgayı oradan geçmekte olan polis Müeyyet Ef. görmüş, Emine teskin etmek ve ayırmak istemiştir.

Fakat hamal Emin bu müdahaleden hiddetlenmiş, hemen bıçağını çekmiş ve polisin üzerine hücum ile kalbinin altına saplamış, sonra da muhtelif yerlerinden yaralmıştır.

Müeyyet Ef. bu tecavüze intizar etmediği için kendisini müdafaa edememiştir. Yaralı polis hastaneye kaldırılmış, fakat ölmüştür. Cenazesi bugün merasimle defnedilecektir. Hamal yakalanmış ve tahkikata başlanılmıştır.

Yunanistanda Fırkalar Arasında Mücadele Alevleniyor

Atina 24 (Hususi) — Hükümet fırkalarile muhalefet fırkaları arasında yeniden şiddetli çarpışmalar olacağı anlaşılmaktadır. Hükümet muhaliflerin tasavvurlarına karşı tedbir almak maksadile faaliyette bulunmaktadır. Hükümet fırkalarının reisleri arasında mühim mülakatlar yapılmaktadır.

Äyan Meclisinin toplantısı esnasında bir kısım azanın müzakerelere iştirak etmemesi meselesi de mevzubahs olmuştur. Diğer taraftan muhalif fırkalar reisleri de kendi aralarında toplanarak vaziyeti müzakere etmektedirler.

Meb'usan meclisi açıldığı zaman muhalefet fırkası hatiplerinin hükümeti şiddetle tenkit etmek için şimdiden hazırlandıkları ve meclis münakaşalarının çok şiddetli ve çetin olacağı anlaşılmaktadır.

Tahkikat Henüz Devam Ediyor

Atina, 24 (Hususi) — M. Venizelosa karşı yapılan suikastin tahkikatı henüz bitmediği için muhalif fırkalara mensup gazeteler şiddetli neşriyat yapmaktadır. Bu neşriyat üzerine hükümet tahkikatın süratle bitirilmesine karar vermiştir.

Izmirde Bir İhtifal

Izmir, 23 (A.A.) — İzmir doktorluk âleminin babası sayılan merhum Mustafa Enver Beyin ölümünün yıldönümü münasebetile dostları tarafından mezarı başında bir ihtifal yapılmış merhumun hatırası taziz edilmiştir.

Feci Kaza**Bir Şimendifer Kondüktörü İki Ayağını Kaybetti**

Şark Demiryolları kondüktörlerinden Bedri Ef. dün sabah Yedikulede hareket halinde olan bir trene atlamak isterken muvazenesini kaybederek düşmüş, iki ayağı da vagonların altında kalarak kesilmiştir.

Tütüncülerin**Grevi**

Atina, 24 (Hususi) — Kavaldan alınan haberlere göre grev yapan tütün işçileri kargaşahlara sebep olmuşlar, birkaç kişi tevkif edilmiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bu aralık bütün dünya idarecileri, ahlak seviyesinin tevazünle uğraşıyorlar... Hitlerin bir emrile eve avdet eden kadınlar, yine Hitlerin emrile bazı derecelere ayrılmışlardır. Bu derecelerden en mühimleri şunlardır:

- 1 — Milletin büyük adamlarını yetiştiren ve yetiştirecek olan analar,
- 2 — İyi ana olacak orta sınıf kadınlar,
- 3 — Evlenebilen fakat çocuk yapmaması lazım gelen kadınlar,

4 — Evlenmesi lazım gelen, fakat iyi hizmetçilik edebilecek olan kadınlar.

Almanya gibi serbest bir memlekette bu şiddetli emirler verilirken, İrak'tan gelen şu kısa haberi okuyunuz: "Şimdiki hükümet erkânını düşündüren mühim meselelerden biri de Irak'ta ahlak seviyesini yükseltmektir. Maarif Nazırı Seyit Abdülmehdi Bey muallime hanımlara dudak boyasıle yüzlerine podra sürmemelerini talep etmiştir."

Bunların her ikisinin olabileceğine.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!**Sözün Kıyası**

Düşünmeyenler
Hesabına
Düşünenler

N. S.

Geçen gün, Bakırköy tımarhanesini geziyordum. Gördüğüm deli çeşitlerinin onda birini anlatmaya kalkışsam, bu sütünun sığmam da sözüm yarıda kalır.

Ben yalnız bir tanesinden bahsedeceğim.

Kadınlara mahsus bir koğuşa girmiştik. Köşedeki yatağın içinde, önüne dökülmüş dağınık saçlarının arasından yalnız çekik burnu görünen yaşca bir kadın oturuyordu.

Diyebilirim ki, bir heykel bile bu biçare melankolik kadar hareketsiz olamaz. Koğuşta kaldığımız müddetçe hep ona dikkat ettim. Vaziyetini bir santim bile değiştirmedim. Vücudu, hafif bahar rüzgârile göze zor görünecek kadar az kıvildanan ağaç yaprakları kadar bile oynamıyordu.

Düşüncesiz diye tavsif edilen insanlar sıfatlarını yadırgamamışlar.

Çünkü, ihtimal hâlâ aynı vaziyeti muhafaza eden tımarhanenin o melankolik kadını bana öyle geliyor ki, bütün düşüncesizler hesabına düşünüyor. Alacaklı kapıya gelecekmiş, başınızı yormayın, filân borcun taksiti yaklaşmış, beyninizi üzmeyin; buhran geçmiyecekmiş, maaşlar geç çıkacakmış, havalalar doğrulmayacakmış, ne bileyim. Daha birçok biçimsiz hâdiseler olacaktı. Hiç düşünmeyin!

Çünkü o kadın, bütün bunları sizin hesabınıza kâfi derecede düşünüyor.

Sabahki Sis**Vapurlar Seferlerini Yapamadılar**

Bu sabah saat dörtten itibaren limanımızda kesif bir sis başlamış ve saat dokuza kadar bütün kesafetile devam etmiştir.

Sis yüzünden Akay ve Şirketi Hayriye seferleri intizamını kaybetmiş, bazı seferler hiç yapılamamış, yapılanlar da müşkülâtle ve tevhürle icra edilmiştir.

Marmara ve Karadenizden gelmekte olan vapurlar sis yüzünden oldukları yerde tevekküf etmişlerdir.

Halkevinin Parası

Halkevi bütçesine göre, eve belediyenin de 30 bin lira vermesi lazım gelmektedir. Fakat Halkevi bu parayı henüz alamadığı için yapacağı işlerin bir kısmı geri kalmaktadır.

Bir Otomobil Devrildi

Bitlis, 24 (Hususi) — Diyaribekirden buraya gelmek üzere olan bir otomobil yarı yolda devrilmiş, yolculardan beş kişi yaralanmıştır.

M. Troçkinin Seyahati

Marsilya 23 — M. Troçkiye karşı alınmış olan hudut harici kararı kaldırıldığından Marsilya'ya geldiği vakit alelade bir yolcu olarak karşılanacaktır.

Hürriyetin Yıldönümü

23 Temmuz Hürriyet bayramı dün şehrimizde oldukça eğlenceli geçmiş, bu münasebetle Himaye Etfal cemiyeti tarafından rozetler dağıtılmıştır. Gece de resmî ve hususî müesseseler elektrikle donatılmıştır.

Ziraat Bilgisi (*)

Bahçe İşleri

Ağustos ayı bahçecilikte en mühim hazırlıkların başlangıcına yol açar. Bu ayda yapılacak işler için şimdiden tedarikli davranmak lâzım gelir. Güllerden, kışın yapraklarını dökmeyen ağaççıklardan, çiçekleri için yetiştirilen tez-yinat fidanlarından çelik yapmak için en iyi zaman ağustostur. Durgun göz aşısı da agustostan Eylül'e kadar yapılır. Güller için bu nevi aşı pek makbuldür. Mayıstan temmuza kadar geçen müddet zarfında güller sürgün göz aşısı yapılmak için [göz] vermemişlerse ağustosa kadar gözler canlanmış olacağından durgun göz aşısı yapılmak suretile kaybolan fırsat bu suretle telâfi edilir. Temmuz ortalarına kadar kurak giden yerlerde tohum ekilmemiş ise ağustosa kadar tohum ekilebilir. Meselâ şebboy çeşitleri jeneraya, çanta çiçeği ilkbahar çuha çiçekleri ve ağustos nihayetinde gelecek ilkbaharda çiçek açan her cins çiçeğin tohumları ekilir. Menekşe, farekulağı, nakıl, yaz papatyası, bezaran, arslan ağzı, haselî küpesi, acem lâlesi, Çin karanfili, Fraksinel, çörek otu, haşhaşlar, nazinde, nerkiz, yenedünya, valerya, mine, mor menekşe gibi çiçek soğanlarından eğer turfanda çiçek ettirmek isteyenler olursa şimdiden soğan dikilecek tarlayı güzelce belletmeli, otları temizletmeli, taraklamalı ve üzerine ya eskimiş fişku veya yarı yarıya dere kumu ile karıştırılmış odun külü veya hut canlandırıcı fennî gübresinden serpererek hazırladıktan sonra tahtalara yani karıklara ayırmalıdır. Dikilecek soğanların birinci boy yani baş veya anaç olması lâzımdır. Yavru soğanlar turfanda çiçek açtırmıya elverişli değildir. Sovan tedarik için mutlaka emin ve cinsi malûm sovan satan müesseselere müracaat etmelidir. Temmuzda veya ağustosta tedarik edilecek olan sovanların diplerinde bulunması melhuz olan köklerini kesip temizledikten sonra 10 - 15 santim aralığa dikmelidir. Yağmurlar başlayınca kadar 2-4 defa sulamalıdır. Yağmurlardan sonra sulamıya lâzım kalmaz. Kışın şiddetine ve havanın sıcaklığına göre ağustosta dikilen bu soğanlar kânun-evvelden mart nihayetine kadar çiçek verirler. Dikilecek soğanlarda şunlardır: Çiçeği beyaz zeren buna İstanbulda sim derler. Krem renginde çiçek açan zeren, boru dedikleri boru şeklinde çiçek veren zeren, altın top dedikleri katmerli boru zeren menkişale veya katinarya dedikleri katmerli sarı kırmızıtrak çiçekli zeren, balâ dedikleri beyaz kokulu zeren, deve boynu, dedikleri boru şeklinde zeren, berra dedikleri sarı ve fulyaya benzer çiçek açan zeren, al Türk lâlesi, Avrupanın turfanda cins lâleleri, renonkül denilen Girit lâlesi, pembe renkli çiçek açan Topkapı ve Kavak pembeşi sümbülleri, mor çiçek açan cevahirçi sümbül, Avrupanın turfanda sümbül nevileri frezyalar ilk turfanda çiçek açan soğanlı çiçeklerdir. Zanbakların, süsenlerin turfanda çiçek açabilmeleri için bunları kışın camkânlarda muhafaza lazımgelir. Diğer soğanlı

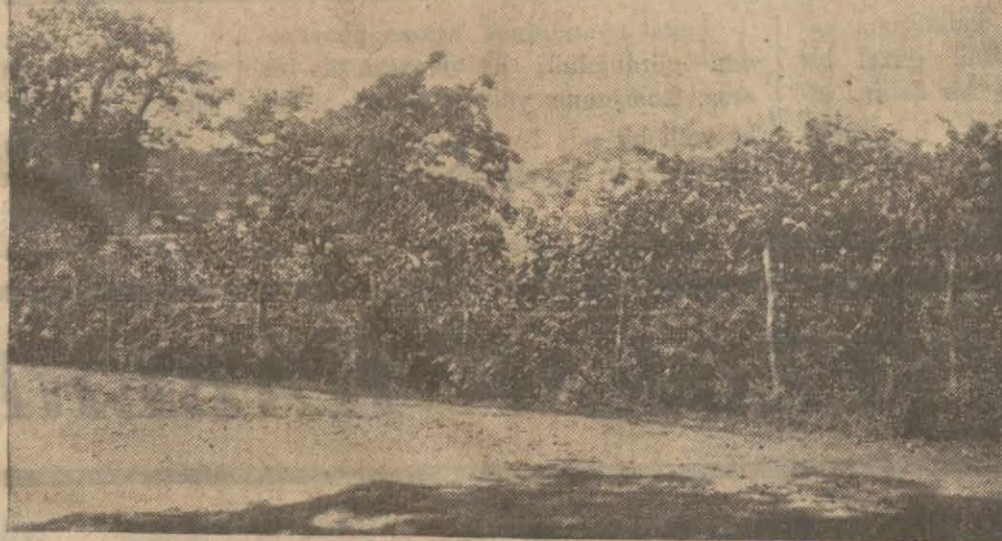
MEMLEKET HABERLERİ

Ege Mintakasının Yolları

Bu Mintakanın Mühim Merkezleri Muntazam Yollarla Biribirine Bağlanacaktır

Buldan (Hususi) — Denizli Valisi Fuat B. le İzmir Valisi Kâzım Paşa buraya geldiler. Bu ziyaret esnasında garbi Anadolu'nun iktisadî inkişafına çok yakından alâkadar olan yolların biribirine bağlanması meselesi görüşülmüştür.

Güzel vatanın incisi mesabesinde bulunan Ege iktisadî mintakasının İzmir yakınlarında nihayetlenen 3 mühim vadisi vardır. Bunlar, Gediz ovası, büyük Mendres ovası ve küçük Mendres vadisidir. Bu her üç ova topraklarının inbat kudret ve kabiliyeti dillerde destandır ve her biri üzerinde memleket iktisadiyatında pek

mühim roller oynayan şehir ve kasabacılarla dolu olup hepsi de birer şimendifer hattı ile İzmir'e bağlıdır. Fakat hiçbir diğerine doğru yollarla bağlı değildir. Bu ovaları ve dolayısıyla şehirleri biribirine bağlamak, orta Anadoludan İzmir'e gelen yolu kısaltmak çok faydalı olacaktır. Her üç ova üzerinde ge-

miş şosa yolları esasen mevcuttu. Fakat böylelikle hem iribat temin edilmiş ve hem de orta Anadolunun İzmir yolu ehemmiyetli bir surette kısaltılmış olacaktır. Zira otomobiller hem uzun ve hem de pek bozuk yollu olan Manisa vilâyetine uğramadan Buldan - Ödemiş üzerinden işleyeceklerdir. Diğer taraftan bu yol Balıkesir ve Bursa üzerinden Yalova ve dolayısıyla İstanbul'a bağlanacaktır. Bu yolun bir an evvel bitirilmesi için gelecek haftalar zarfında İzmir valisinin ri-yaseti altında mühim bir içtima yapılacak, kat'i kararı orada verilecektir.

Antalyada Bir Çocuk Cereyana Kapılarak Öldü

Antalya (Hususi) — Şeyhşinan mahallesinde Taşık mevkiinde oturan balıkcı Hüseyinin on yaşındaki oğlu Tefik Fener cad-desindeki elektrik istasyonu yanında oynarken hava hatlarının istinat ettiği direklerden biri üzerinde ve cereyan nakleden tellerin ortasında bir kuş yuvası görmüştür.

Tefik yuvayı görünce kuşları yakalamak sevdasına düşmüş, elektriğin ölüm tehlikesini unutarak direğe tırmanmış ve daha eli tele temas eder etmez cereyana tutulup ölerek yere düşmüştür.

Yenişehir'de Beş Köyde İlkmeçten Yapılıyor

Yenişehir, (Hususi) — Bu sene beş köyde yeni mektep yapılmaktadır. Bunların ikisi ikmal olunmuştur.

Ş Halk fırkası reisliğine Osman Bey, belediye reisliğine Gökgöz zade Mehmet Bey intihap olundular.

Ş Bir avcular kulübü teşekkül etti. 15 ağustosta bir avcular beyramı yapacaklardır.

adapazarında avcılar kulübü

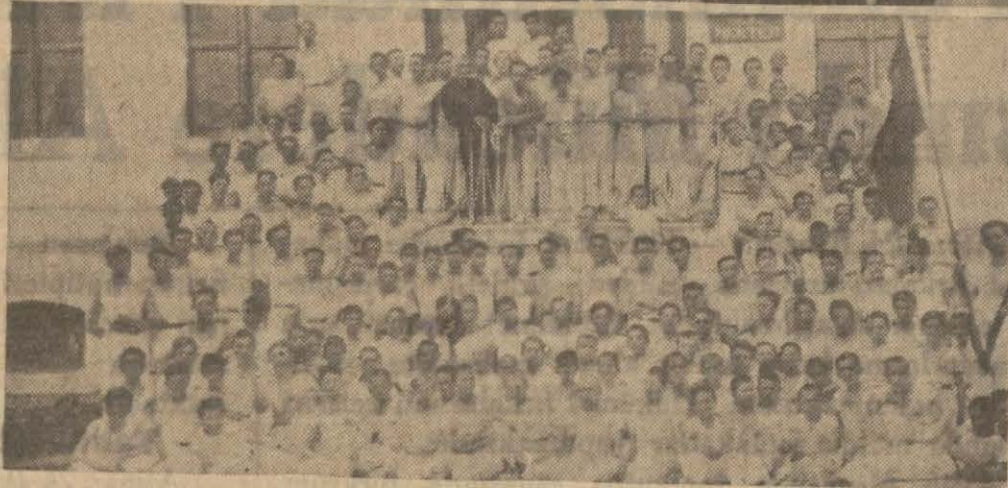
Adapazarı (Hususi) — Burada bir avcular kulübü teşkil edilmiş, riyasetine Hakkı Bey seçilmiştir. kulüp faaliyete başlamıştır.

çiçeklerin turfanda yetiştirmeye müsait neveleri varsa da bunların ekserisi camkânda yetiştirilmek şartıyla çiçek verebilirler. Çiçek soğanı tedarik etmek isteyenler bize müracaat ederlerse kendilerine azami kolaylık göstererek en iyi cins sovan gönderebiliriz.

Lütfi Arif

(*) Ziraat hususundaki müşküllerinizi sorunuz. Son Posta'nın (Ziraat müteahhası) size cevap verecektir.

Bolu Ortamektebi Talebeleri

Talebelerden iki grup

Bolu (Hususi) — Bolu Orta mektebi her sene daha fazla bir mesai programı dahilinde çalışmakta ve göğüs kabartacak yenilikler ve varlıklar göstermektedir. Bu sene de mektepte bir koro heyeti teşekkül etmiştir.

Yarının sahipleri olan bu günün talebeleri ümit verici birşevkle çalışmakta, her sahada muvaffakiyet göstermektedirler. — Vehap

Çanakkaledede Seri İki Kişiyi hâlinde konferans Yılan Isırdı

Çanakkaale, (Hususi) — [Halk Evi, irşat için bir konferanslar serisi tertip etmiştir. İlk konferans tarih muallimi Abdurrahman Şeref Bey tarafından verilmiştir. Abdurrahman Şeref Beyin konferansı "cihan tarihinde Türk devletçiliği ve cumhuriyet rejimi", mevzulu idi.

Konferans halk tarafından ciddi ve samimi bir alâka ile dinlenilmiştir.

Konferans günü köylüler de gelmiştir. Halkevi bir cemile olarak konferansı verildiği sinema salonundaki locaları köylülere tahsis etmiştir. Konferanstan sonra Çanakkaale filmi irae edilmiştir.

Gemlik (Hususi) — Burada zehirli yılanlar pek çoktur, şimdiye kadar sığırlara ve davarlara musallat olan yılanlar şimdi de insanlara musallat olmuşlardır. Karaca Alide bir çocuk yılan tarafından ısırılmış, Sihat memuru Hatice Etem H. tarafından tedavi edilerek muhakkak bir ölümden kurtarılmıştır.

Bir başka köyde de Bekir isminde bir adamı yılan ısırmasıdır. Bekirin sıhhi vaziyeti tehlikelidir.

Muş Mektupçuluğu

Muş (Hususi) — Münhal bulunan vilâyetimiz mektupçuluğuna Tokat vilâyeti mektupçusu Hikmet B. tayin edilmiş, gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

Tarihi Fıkra

Şair Nedimin Hicabı!..

Türk matbuatının hemen her gün kalem çatırdılarile başlayan münakaşaları, artık herkesi vurdum duymaz etti. Kalemin mürekkep hokkasına değii, küfür çanağına batırılıp çıkarılmasında ne mahzur var? Bütün düşünce mahsulü olan muammalar için kafanın cevherile halledilsin?, Ağız güvürütüsü, ağız kalabalığı ve ağır kurşunları dururken, niçin saatlerce düşünüp fikir, felsefe ve tez saçmalarile hücum edilsin? Değil mi?

Bizde münakaşa, nihayet bütün bu suallerime verilecek birer "evet" ten ibarettir. Dünün ve bugünün kafasında ne kadar ayrı yollar varsa, dünün ve bugünün münakaşa ve hücumları da o kadar bambaşkadır.

Her mısraında lâl renklitül örtüler içinde şuh ve nazende kadınlar rakseden şair Nedim Ahmedi Salisin yegâne bülbülü ve damat İbrahimin de yegâne şen ve şakrak bir şairiydi..

İstanbul Nedim demektir. Zinet ve renk içinde parlayan saraylar, mum ışıklarında hayal gibi gölgeleşen bahçeler, korular, çırağanlar, lâleler, helva sohbetleri, gece sefaları, yay gibi ince belli, şuh endamlı, "serapa hüsnüân, dilistan, nazperver, civanı mihriban", kadınlar, hepsi Nedimidi.. Ahmedi Salis sultanatının debdebe ve fitişanı Nedimin mısralarile dizilmiş bir dizi inciydi. Nedim ne kadar çokkun ve baygınsa Lâle devri de o kadar mest olmuş, zevk ve hayale dalmış bir devirdir. Bugün bile Sadabadın harap köşelerini dinleseniz, oradan ney ve tanbur iniltilerine karışan bagın ve şuh şarkılar duyarsınız..

Nedim padişahın sadrazamın gözdesi idi.. Her gece ve her gün Nedim bekleniyor, onun kavrak ve taze mısraları özenliyordu.

Devirde şairin birçok rakipleri vardı. Nedimin yükselişini ve sıfatını çekemeyenler fırsat ararlar, bir yolunu bulup onu padişahın ve Sadrazamın gözünden düşürmeğe çalışırlardı.

Bu meyanda birkaç şair, Nedimi hievirmek istemiş, Ahmedi Salisin ve Damat İbrahim Paşanın mısralarını altından ezilip kalmışlardı.

Nedimin en kuvvetli düşmanı kibar Câzimdi. Câzim de zamanında olacak ve edebi mahfillerde aratılacak kadar Sadabat âlemlerine girecek kadar şuh bir san'atkârdı. Fakat Nedimin parlaklığı, Nedimin satveti zaman sönmemiş ve tükenmemişti.

Şair Câzim, ara sıra saraya gide ve el altından Ahmedi Salisin ve Damat İbrahim Paşaya Nedim hakkında zemlerde bulunurdu.

Nihayet bir gün Padişahın kulârına şöyle bir havadis gönderdi: — Nedim şüirlerini hep başkalarına yazdırıyor ve kendisi de bu suretle geçiniyor!

Ahmedi Salis bu haberi alır almaz fena halde canı sıkılmıştı. Derhal Nedimi çağırması ve emretmişti:

— Bana kış hakkında hemen bir kaside oku!

Nedim sükûnetle elini cebine attı ve uzunca bir kâğıt çıkardı. Birkaç dakika düşündü ve gözlerini kâğıda dikerek okumaya başladı:

Efendim ah havalar bugün soğuk diyerek Sokulu koyuna ol mahparenin micmer

Kaside bitince, Ahmedi Salis kaşlarını çatı:

— Ne deyu çıkarıp kâğıdına bakarsın? Sen irticalen okumasını bilmez misin?

Zeki şair, rakiplerinin bir oyun oynadıklarını çoktan anlar. Üstelik kâğıdı Ahmedi Salise uzatarak güldü:

— Şevketlü hünkârım.. Görüyorsunuz ki bu kâğıt bembeyazdır, yazsınız.. Hicabımdan başımı bu beyaz kâğıda iddim.. Yüzümün kızartısını göstermemek istedim, öyle okudum..

Nedimin bu çok zarif ve ince nüktesi Ahmedi Salise ve rakiplerine karşı idi.. Koca şair kendisinden güphe edilmenin ne büyük ahlâksızlık olduğunu gösteriyor ve kıymetini bir kat daha yükseltiyordu.

Nedimin hicabı gibi, bizim arkadaşlar da biraz kızaracaklarını söylediler, artık bu yalın kalınlıktan ve çal çenelikten kurtulmuş olacağız.

Siyaset Âlemi

Kötü Avukattan
Eyi İş
Beklenemez

Kazanılmış bir davayı kötü bir avukatın berbat bir hale getirebileceğini kaydeden ata sözü bir mütearifeden başka bir şey ilân etmiş olmaz. Fakat bu söz kuvvetli bir ihtardır ve bize, davamızı, bu gibi ellere emanet etmekten kaçınmamızı öğretir. Son zamanda Amerika ile İspanya'nın münasebetlerinde hasıl olan şeker renklilik, işte böyle bir fena avukatın idaresizliğinden ileri gelmiştir. Meselenin başlangıcı şudur: İspanya halkı kiral On Üçüncü Alfonsu devirip de cumhuriyet ilân ettiği zaman Amerika sefiri M. İrwin Laughlin'e beyanatta bulunmuş ve bu vak'ayı "müessif hâdise" diye tavsif etmişti.

Cumhuriyetçi erkân, o zaman, sefirin geri çağrılmasını istemişler, fakat Amerika hükümetinin anlaşmaz inadı ile karşılaşmışlardı. Bir müddet geçtikten sonra resmî bir ziyafette, Amerika sefiri ile İspanya mebusan meclisi reisinin de ziyafette alabileceklere mevki noktasından bir anlaşmazlık hasıl oldu. Sefir M. İrwin mebusan reisinden yükseğe oturmak istediğinden bulundu. Nihayet o hâdisede kapıldı. Erkek, Majora adında kadını erkeldi beş Amerikalı, cümhuriyet kanunlarını dinlememek cürmünden İspanyol zabıtasınca tevkif edildiler. Amerika hükümetinin bütün teşebbüslerine rağmen tahliye olunmadılar. Hatta kadınlardan biri, deli kadın mevkulün böresi yanına kapatılmış, bütün bir gece onun hezeyanlarını dinleyip buhranlar geçirmişti. Hâdise, Amerikada duyulunca büyük bir asabiyet uyandırmış, hiç olmazsa mevkulünün kefaletine bağlanarak tahliye edilebilecekleri ileri sürülmüştür. Hâdisenin, er geç şu veya bu şekilde kapanacağı muhakkaktır.

Fakat bu münasebetle her sahada olduğu gibi politika vadisinde de kötü avukatın bir hayli iyi şeyleri bozabileceği bir daha anlaşılmuş oluyor. — Süreyya

Gürültülü Bir İçtima

Sevil, 23 — Şehir meclisinin toplantısı bir çok hâdiselere ve gürültülere sebep olmuştur. Fırka mensupları birbirine hakaret etmiş, ve bir arbede çıkmıştır. Satiin sıralarındaki halkta arbedeye iştirak etmiş salon bir muharebe meydanına dönmüştür.

Bir Boşanma

Burlington, 23 — Amerika Reisi-cumhuri M. Ruzvelt'in oğlu, karısı Mis Rut Govgins'den ayrılmıştır.

HARİCİ TELGRAFLAR

Silâhları Bırakma İş

Konferans Reisi M. Henderson Temaslarından Memnun Fakat Şüphede!

Londra 23 — Silâhları bırakma konferansı reisi M. Henderson Paris, Roma, Berlin, Prag ve Münih'te yaptığı görüşmelerden sonra buraya dönmüştür. M. Henderson yaptığı görüşmelerin, heyeti umumiyesi itibarile silâhları bırakma muahedesi lehine olduğunu bildirmiştir. Konferans reisi bununla beraber müstakbel müzakerelerin muvaffakiyetle neticelenmesi hakkında henüz endişe duymaktadır.

M. Henderson bazı meselâler hakkında bir anlaşma olacağını zannediyor. En ciddi müşkillerle karşılaşacak olan noktalar, muahedenin müddeti ile, taarruz edici hâdise vâz geçilmesi ve imha edilmesi meseleleridir.

Mütarrızın Tarihi Ve Fransız

Paris 23 — Hariciye Nazırı M. Pol Bonkur, dün sabah M. Hendersona bir kahvaltı ikram etmiştir. Yunan murahhası Politis'in de hazır bulunduğu bu görüşmelerde M. Henderson temasları hakkında izahat vermiştir.

Fransız ve Alman tezleri arasında müşkiller vardır. Bilhassa Almanya'ya silâhlanma hususunda hukuk müsavatının kat'i bir şekilde verilebilmesi için, vaktin bir tecrübe ve bir de tatbikat devreleri olarak ilkiye ayrılması meselesi vardır. M. Henderson 20 Eylülde doğru konferans bürosunu davet etmek niyetindedir.

Bu mülakat M. Pol Bonkur'un M. Politis ile beraber, 5 temmuzda şarkı avrupa devletleri tarafından imzalanmış mütarrızın tarifi mukavelesine Fransanın da girmek ihtimallerini tetkike vesile olmuştur.

M. Pol Bonkur, Fransanın Cenevredeki teziye uygun olan bu mukaveleye Fransanın da iştirak etmemesi için hiçbir sebep görmemektedir.

Zenci Düşmanlığı

Kaledonya (Misisipi) 23 — Halk, beyaz bir kadına hakaret ettiği iddiasıyla bir zenciyi linç ederek asmıştır.

Holivutta Grev

Holivut, 23 — Onbir film stüdyosunun mütehassısları grev ilân etmişler. Bu grevden 23000 işçi müteessir olmuştur. Bir çok sanatçıların mukavelelerinin feshedilmesi tehlikesi vardır.

İngiltere'de yapılan askerî manevralarda bir piyade alayının ikinci taburu beş günlük bir yürüyüş yapmıştır. Hava müthiş sıcak olduğundan, neferler yürüyüş esnasında ceketlerini çıkarmışlardır. Resmimiz taburun yürüyüşünü gösteriyor.

Almanya'da Fevkalâde Mahkemeler Kuruluyor Ve Şiddetli Tedbirler Alınıyor

Hitlercilik Aleyhtarları
Derhal İdam Edilecekler

Berlin 23, — Prusya Başvekili M. Göring, beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Bundan sonra, devlete ve Hitlercilik desteklerine hücum eden herkes en kısa bir zamanda hayatını kaybedecektir. Bu kâbil mazunlar hakkında kanun gayet seri ve müessir olacaktır.

Bundan başka Nazırlar Meclisi Alman kabinesine bir kanun lâiyhası verecektir. Bu lâiyhada, Hitlercilik

aleyhine hareket edenler, devletin haysiyet ve otoritesine, "facialar yapıyorlar," diye taarruz edenler hakkında hususî mahkemeler teşkili ve bunlar hakkında idam kararı verilmesi istenmiştir.

Ayrıca bilhassa ihtilâle hizmet için milli Sosyalist muhâripleri tarafından yapılmış olan cürümlerin davasını ilga ve mahkûmiyetleri af için Başvekilâle salâhiyet veren bir kanun yapıktır.

Gönül İşleri

Daldan Dala
Koşan
Kızların Akıbeti

Hanımteyze, seviyorum. O da beni seviyordu. Fakat bu saadetim çok sürmedi. Bilmem ne oldu. Dört aydır ne bir cevap alabiliyorum. Ve ne de beni görmüyor geliyor. Bana söz olarak artık beni görmeye geleceğini ve affetmemi söyledi. İşte o günden beridir ki ben hayatta yalnız kaldım. Buna sebep ne olduğunu biliyorum. Kabahat bendedir. Fakat geçmiş bir zamanın günahını şimdi böyle pek acı olarak çekmem doğru mudur! O zaman onu bilmiyordum. Kalbim yaramaz bir kuş gibi daldan dala konuyordu. Onu gördüğüm dakikadan itibaren kanatlarım kırıldı bütün hayatımın hâkimi yalnız oldu. Bugün bile yalnız onun ismi ile yaşıyorum. Bütün hakikatleri kendisine söylediğim halde bana kendisi itimadı olmadığım söyliyerek beni bıraktı. Dört aydır beri dökmekte olduğum göz yaşları benim bu eski saf kabahatlerimi ödemedi mi?

Ankara: Fahire

Kızım, meyus olma. Sizi bu kadar heyecana düşüren geçici bir ihtirastan ibarettir. Bu ihtiras çok şiddetli olduğu için, iradenizi zayıflatır. Fakat bir müddet sonra geçer, kendinize geldiğiniz zaman pişman olur, kendi zafınıza şaşırsınız.

Maamafih sizin başınıza gelen diğer kızların da başına gelebilir. Erkekler kızlardan mazilerinin hesabını ararlar. Kendileri sizi buluncuya kadar binbir kızla düşüp kalkarlar da, sevdikleri veya evlenecekleri kıızı terü taze isterler. Cemiyet onlara bu hakkı verdiği için genç kızlar ona göre hareket etmiye, daldan dala koşmamaya mecburdurlar.

★

Aksarayda Nejat Beye:

Kız sizinle alay ediyor. Bu suretle aşk izhar edilmez. Pek toyca hareket ediyorsunuz.

HANIMTEYZE

Dükkülerin Romanı

Edebi Roman

Burhan Cahit

22

Şimdiye kadar iktidar mevkiini kaptırmalarının sebebini teşkilât-sızlığa veriyorlar. (İttihat ve Terakki) artık patlıcana benzedi. Nerreye baksan onun yaftası, kime sorsan onun mensubu.

Köylere varıncıya kadar İttihat ve Terakki kulübü açılıyor. İmamlar, muhtarlar, ağalar, dayılar, hacılar hocalar, bezirganlar, ahbarlar, aftoslar, hacı fişişler, soyu, soppu belirsiz bir sürü adamlar kulüplere alınıyor.

"İhvani kırım," her biri bir post kapmak için sıra bekliyor. İlk meşrutiyette yapılan tensikatla devlet kapılarında uzaklaştırılan ne kadar aceze varsa şimdi İttihat ve Terakki kulüplerine yazılmak suretile birer birer iş başına getiriliyorlar.

Kulüpler adeta memuriyet vesikası dağıtan birer resmî müessesese halini aldı.

— İhvandan!

Diye kulüplerin şahadetname alan hebennekalar hemen bir yere kapılıyorlar.

Buna mukabil ellerinde mülkiye, hukuk, darülfünun diplomaları olan bir çok gençler devair koridorlarında çile dolduruyorlar.

Mahalle mektebinden çıktığındanberi kitap yüzü görmeyen birçok sakallılar kulüplere yazılmak ve pek tabii olarak el etek öpmek sayesinde yüksek maaşlarla devlet kapılarında yer buluyorlar.

(İttihat ve Terakki) zannediyor ki bunları memnun etmek, zabıt ve memur sınıfı kendine bağlamak suretile mevkiini tahkim etmiştir.

Siyasi bir fırkanın, programını hazmetmiş bir zümreye istinat edecek yerde vazifesi her gelen hükümete icra âleti olmaktan ibaret bir sınıfa dayanması ne kadar tehlikeli.

Siyasi hayatta memurdan fedakârlık beklemek onu vazifesine karşı lâubali olma sevkettir. Memur, bir makinenin, çivisi, civatası, somunu sayılır. İşleyiş

tarzı fırka prensiplerile değişecek bir devlet makinesinin bu hurda âletlerini siyasi cereyanlara kaptırıp hırpalamak doğru dan doğruya devletin zararlıdır.

"İttihat ve Terakki," memuriyetleri fırka, kulüp kapılarından geçilerek elde edilen birer ganimet şekline koymakla büyük bir hata işliyor. Bir kere kendi siyasi varlığını bu zayıf sınıfın omuzlarına yükletiyor. Sonra da memuriyeti fırkacılık haline getirip devletin esas teşkilâtını çürütüyor.

Arkalarında inkılâbın mânâsını ve siyasi programın anahatlarını kavramış münevver bir zümre olmayan fırkaların zabıt ve memur kuvvetile yaşamlarına imkân yoktur. Ve öyle zannediyorum ki İttihat ve Terakki bu hatâsının cezasını çekecektir.

Geçenlerde komitenin en nüfuzlu erkânından birile konuşuyorduk, bana:

— Sen cemiyete yazılısın değil mi; dedi.

— Ne münasebeti?

Şaşırdı, yüzüme bakıyordu. güldüm:

— Ne var?

— Niçin yazılmadın?

— Niçin yazılmayım!

— Sen bizim fikirlerimizi kabul etmedin mi?

— Ben sizde fikir; program görmüyorum ki!

Kızdı.

Lâtifemi ediyorsun!

— Hayır!

Ve izah ettim dedim ki:

— Azizim, siz cemiyetin kapılarını ardına kadar açtınız. Taraftar, ihvan kazanmak gayretile rasgeleni içeriye aldınız. Bu yetmiyormuş gibi memurlara da vazifelerinde kalmak için cemiyete yazılmak mecburiyetini koydunuz. Vakıta her semtte, her mahallede yüzlerce azası olan bir teşkilâtınız var. Fakat bu teşkilâtın size bir kuvvet temin edeceğine inanır mısınız.

Eski komiteci düşünüyordum!

— Evet, dedi. Şüpheli!

— Daha fenası bu teşkilât zora gelince sizin aleyhinize bile geçer.

— Niçin?

— Çünkü cemiyete sırf kalabalık olsun diye aldığınız insanlar içinde meşrutiyeti kavramamış geri düşünceli insanlar, menfaati bu inkılâpla bozulmuş adamlar ve her fırsatta iş başına geçenlerin dalkavukluğu var. Sizin kuvvet zannettiğiniz bu teşkilâtı Dârânın yetmiş iki milletten topladığı başı bozuk

ordusu gibi, az fakat disiplinli, muntazam bir kuvvet karşısında yaprak gibi dökülür.

— Orası öyle!

— Bana cemiyete gir diyorsun. Azizim ben bu vatanın öz Türk evlâtlarından biriyim. Az çok dünyayı anlamış, medeniyeti kavramış, selâmetin nerede olduğunu takdir etmiş bir adamım, ben ırkımla temiz kanı ile meydana çıkan bu vatani bugünkü medeniyetin, bugünkü, âlemin içinde medenî milletlerin yanı başında görmek isterim. Evvelâ bir vahdet sonra bir reform.

— Ne demek!

— İzah edeyim.

Komiteci beni merakla dinliyordu.

— Türkiye bir Türk memleketi değil mi?

— Evet.

— Şu halde burada evvelâ memleketin sahibi olan Türkü kurtarmak, onu himaye etmek, yetiştirmek lâzımdır. Bunun için de bu koca çınarı en ince dallarına kadar sarıp kurutan yabani sarmaşıkları birer birer söktür atmalıdır. İtalya gibi, Almanya gibi evvelâ kendi varlığını anlamak ve milliyet esası üzerine bir siyaset tutmalıdır.

(Arkası var)

SİNEMA

Holivutta Moris Şövalyenin Nazi Çekilmez Oldu

Kumpanyalar Artık Yüz Vermiyorlar

Beyaz perdenin meşhur komik şarkıcısı Moris Şövalyenin çalışmakta olduğu kumpanya ile mukavelesinin bitmek üzere olduğunu ve Şövalyenin yeni bir mukavele imzalamayarak Fransaya döneceğini geçenlerde yine bu sayfada okumuştunuz. Holivut muhabirimizden son aldığımız mektupta komik şarkıcının Amerikadan ayrılmasına ait sebepler ve dedikodular şöyle anlatılıyor:

Holivut, (Hususî) — Fransada yetişen, fakat şöhretini ve parlaklığını, Amerikada kazanan Moris Şövalye nihayet Holivuttan kat'i şekilde ayrılıyor. Böyle bir şayia geçen sene de çıkmış, fakat tahakkuk etmemişti. Esasen geçen seneki şayia Amerika hükümetinin, burada çalışan ecnebi yıldızlar hakkında verdiği bir karardan doğmuştu. Çünkü Amerika hükümeti, Amerikaya beş parasız gelen ecnebi yıldızların burada milyonlar kazanıp memleketlerine gitmelerini muvafık bulmamış, bu gibilerin derhal Amerikayı terketmelerini istemişti. Fakat yapılan teşebbüsler üzerine bu kararın tatbiki bir müddet için geciktirildi. Şimdi ise ortada böyle bir karar yoktur. Bununla beraber doğma büyüme Fransız olan Moris Şövalye yakında buradan ebedî olarak ayrılıp Parise gidecektir.

Niçin ayrılıyor? Bu suali burada herkes soruyor ve netice olarak ortada bir sürü dedikodu dönüyor.

Dedikoduları bir tarafa bırakırsak bu güler yüzlü şarkıcının buradan ayrılıma mecbur oluşunun hakiki sebebi, artık nazımın çekilemeyecek bir dereceye bulmasıdır. Filhakika Şövalye son senelerde çok şımarmış ve söz dinlemez olmuştur. Bilhassa çalıştığı kumpanyaya karşı çok nazlı davranmaya başlamıştır. Rejisörler ve direktörler bir müddet için bu Paris delikanlısının nazım çektiler ve her istediğini yaptılar. Fakat Şövalye bu hareketinde okadar ileri gitti ki herkesi kendisinden bıktırdı.

Geçenlerde kumpanyanın baş direktörü, Şövalyeye bir mektup yazarak mukavelesinin bitmek üzere olduğunu bildirdi ve yeni bir mukavele imzalayıp imzalamıyacağını sordu. Komik şarkıcı bu mektuba cevap vererek yeni bir mukavele imzalamaya niyeti olmadığı ve memleketi olan Fransaya dönüp istirahat etmek istediğini bildirdi. Moris bu suretle kumpanyayı kendisine yalvartacağını ümit ediyordu. Fakat böyle olmadı ve direktör ikinci bir mektup yazarak "O halde, şimdiden uğurlar olsun," dedi.

Kumpanya tarafından şövalyeye bu şekilde soğuk bir cevap verilmesi burada çok mühim bir hâdise teşkil etti ve yıldızlar arasında bomba gibi patladı. Şimdi şövalyeyi sevenler ve sevmiyenler iki taraflı olarak bu meseleyi hararetle münakaşa ediyorlar.

Şövalyenin sevimli bir pozunu

Kadın yıldızlardan bir kısmı, Parisli şarkıcının buradan ayrılmasına çok meteessir görünüyorlar. Şayialara göre Şövalye Pariste gazinolarında bir müddet için şarkı söylemek ve bu müddet zarfında film çevirmemek niyetindedir. Diğer bir şayiaya göre de güzel sesli yıldız Amerikadan döndükten sonra İngiltereye gidecek ve orada yeni filmler çevirecektir. Bakalım hangisi doğru çıkacak.

Güzel Yıldız İren Dun'un Gözleri Bozulmuş

Şirin ve güzel yıldızlardan İren Dun'un bundan sonra uzun bir müddet için film çevirmeyeceği haber veriliyor. Yıldızın gözleri hastalanmış ve büyük ark lambalarının ziyasına tahammül edemez olmuştur. İren şimdiki halde tedavi altındadır. Bir aralık gözlerinin kör olması ihtimalinden de bahsediliyordu. Fakat artık bu tehlike atlatılmış sayılmaktadır.

★ Kaliforniya plajlarında yaz sefası süren sinema yıldızları arasında bere giymek modası alıp yürümüştür. Yıldızlar bu sayede pahalı yaz şapkaları almak felâketinden kurtulmuşlardır.

★ Cici yıldızlardan Lin Klevers İngiliz sinema kumpanyalarından birisi tarafından üç sene için angaje edilmiştir. Bu müddet zarfında güzel Lin birkaç komedi film çevirecektir.

★ Fransız yıldızlarından Polet Dübo aslan beslemek merakına düşmüş ve iki aslan yavrusu tedarik etmiştir.

★ Norma Şerer fazla sinirlendiği için çay içmekten vaz geçmiştir. Çay yerine bol bol limonata içmektedir.

Son Çevirdiği Film

Sarışın Alman yıldızı Brigit Helm'in sönmeğe üzere bulunduğunu söyleyenlere inanmıyacağız. Çünkü güzel yıldızın en yeni filmi olan "Valansiya Yıldızı" çok büyük bir muvaffakiyet ka-

zanmış ve yıldızın birkaç film için yeni bir mukavele imzalamasını neticelendirmiştir. Brigit Helm'i burada, son filmde beraber çalıştığı Jan Gaben ile birlikte görüyorsunuz.

San Fransiskoda meşhur Çin bahçesi

Güzel Yıldız Kaliforniya'nın Aşk Bahçelerinde...

Çin Bahçesinde Yaşanan Maceralar

Amerika'lıların her hareketi bize tuhaf ve garip gelir. Orada aşk ve sevdâ maceraları hayli gariptir. Esasen Amerikan aşkı bizim bildiğimizden çok başka türdür. Amerika'lı genç erkekler ve kızlar sevgilileri için uzun uzadıya üzüntü çekmeye, ağlayıp sızlamaya tahammül edemezler. Orada aşk meselesi alaminüt fotoğraf gibi çarçabuk halledilir. Birbirlerini seven genç bir erkekle genç bir kız hiç vakit geçirmeden derhâl beraber yaşamaya başlar. Sinema yıldızları arasında ise aşk ve sevdâ meseleleri daha çabuk pişirilir. Fakat çok çabuk halledilen aşk işi nedense devamlı olmayan. Bu sebeplerdir ki sinema yıldızları aşk ve sevdâ işinde olduğu gibi izdivaçta da çok maymun iştahlı oluyorlar. Sinema yıldızları aşk maceralarını ekseriyetle Holivuttan ayrılıp Kaliforniya şehirlerinin büyük bahçelerinde yaşarlar. Bu aşk bahçelerinin en meşhuru San Fransisko şehrindeki Çin bahçesidir. Diyebilirim ki başlarından sevdâ macerası geçen bütün yıldızlar birer defa bu Çin bahçesine uğramışlardır. Kırmızı saçlı çapkın Klara Bov sevgili kocası Reks Bel ile Çin bahçesinde hayli maceralar geçirmiştir. Joan Kravfort aşkın ilk derslerini bu bahçede almıştır. Nansi Karol, Doroti Jordan ve Janet Makdonald gibi güzel yıldızların sevgilileri ilk gittikleri yer Çin bahçesi olmuştur.

İşte bunun içindir ki Çin bahçesinin sinema yıldızları arasında büyük bir kıymeti vardır. Holivutta yeni sevişenler ortadan birdenbire kayboldukları zaman

öteki yıldızlar bunları soranlara manalı bir bakış ile şu kinayeyi savururlar:

" — Onlar Çin bahçesine gittiler. "

Bu cümleyi sinema yıldızları arasında sık sık işitmek mümkündür.

Çin bahçesi ucu bucağı olmayan çok geniş bir arazide yapılmıştır. Uzaktan büyük bir ormanı andırmaktadır. İnsan bu bahçeye girdiği zamanda kendisinin Çinde bulunduğunu zanneder. Çünkü bahçenin her tarafı Çin manzaraları ile süslenmiştir ve hatta bu bahçede çalışan garsonlar hep çinli kıyafetindedirler.

Senaryocular

Meşhur Muharrirler Daima El Üstünde Tutuluyor

Amerikada yalnız yıldızlar değil, yıldızlar için film senaryosu hazırlayan muharrirler de el üstünde tutulur. Bunların meşhurları ve muktedirleri kumpanyalar tarafından daima itibar görür. Bugün Holivutta meşhur senaryocular arasında Harri Harvey'in ismi daima ön saftadır. Marlen Ditrih için birçok senaryolar hazırlayan bu muktedir senaryocunun geçenlerde mukavelesi bitmişti. Fakat mensup olduğu kumpanya kendisine yeni bir mukavele teklif etmiş ve imzalatmıştır.

Yıldızlar Kaç Yaşında

Tophancde M. Nic Samson'a istediğiniz artistlerin yaşlarını yazıyoruz:

Ramon Novarro 27, Greta Garbo 29, Janet Makdonald 26, Moris Şövalye 33, Duğlas Ferbanks 52 yaşındadır.

AFACAN

Kırmıyor muyuz?

Afacan mutfaktan bir tabak almış, geliyordu. Merdivenleri çıkarken ayağı takıldı. Düştü. Tabak ta kırıldı. Hanımteyze kızdı.

— Hızır çocuk, mutlaka tabağı mahsus kırdın? Hiç insan birşeyi mahsus kırar mı?

Afacan hakkı haklı başını kaldırdı:

— Elbette kırar anneçığım.. Kurabiye yaparken yumurtaları mahsus kırmıyor muyuz?

Su

Afacanın Anadoludan bir akrabası gelmişti.. İstanbulu bilmiyordu. Bir gün Afacana sordu:

— Oğlum bu memleketin suları nerede bulunur?

— Sokaklarında amca.. Fakat çamurla karışık..

— Efendim sabunların kremelerim traş bıçaklarım var.

— İstemem..

— Size bir kulaklık vereyim isterseniz.. Soguktan muhafaza eder.

— İstemem efendim

— İsterseniz bir pantolon askısı vereyim.. Hâlis lâstiktir.

— İstemem efendiml.

— Size Hâlis bir tarak vereyim.. Ölesine kullanalım..

— İstemeceeml.

— Ne musibet herifmişsin bel. Şimdi şu yumruğu kafanda patlatırım.. Alçak edepsizl..

— Hele şükür, şu buz tutmuş dereyi kayarak geçeyim!.. Ohhh!..

— Ayyyyyyyy!..

— İmdaaaaaaaaa! Can kurtaran yokmu?!..

— Nasılsınız Efendim?!.. İsterse-niz size banyo için bir sabun vereyim?!..

Benzemek istemiyor

Afacanı bazan "sen kızsın!," diye kızdırırlar. Onun buna hiç tahammülü yoktur. Kız olmanın nefret eder. Bir gün Afacanın saçları uzayınca, annesi:

— Haydi, dedi, berbere gidelim de, saçlarını kessin.

Fakat Afacan hiddetle ayağını yere vurdu:

— Hayır, ben saçlarımı kestirmeyeceğim.. Kadınlara benzemek istemiyorum!.

Alacaklı

— Alacaklı niye derler Afacan?

— Kapımıza geldiği zaman:

— "Babam evde yok!," diye yalanla atlatmışız adama derler.

AFACANIN HİKÂYESLERİ

Parayı Veren Dündüğü Çalar!

Afacan, Cingöz, Arap oturmuş, birbirlerine hikâye anlatıyorlardı. Sıra Cingöze gelmişti. Cingöz anlatmaya başladı:

— Bir gece yağmur yağıyordu. Saat on bire doğru bütün ev halkı uyumuştuk.. Bu sırada dışarıda müthiş bir gürültü koptu ve bahçede bir ağaç devrildi.

Bu gürültü ile uyandım.. Yağtağımın doğruldum.. Ödüm kopmuştu.. Saçlarım diken diken olmuştu.. Kıpırdayamıyordum.. Nasıl oldu bilmem? Bir aralık oda kapısı gıcırdadı.. Ve karanlıkta kasketli bir başın içeri girdiğini gördüm..

Hızla kendimi yastığa attım ve yorgan altından odayı seyretmeye başladım..

Odaya girenler üç kişiydi. Arasına çıkan şimşekler, bunların hırsız olduklarını gösteriyordu.

İçlerinden biri elindeki elektrikli yataklara doğru çevirdi:

— Acaba hepsi uyuyorlar mı?

— Uyanık kimse varsa, sık buğazımı, öldür!

— Haydi, şu çekmeceleri karıştırın bakayım..

— Sen de şu yatakların başında dur, uyanan olursa, boğuver! Eyvah!.. Aman yarabbil. Korkudan buğazım tıkanmıştı.. Adeta nefes alamıyordum.. O kadar korkmuşum ki, yorganın altından bakan gözlerimden birini kapadım. Hırsızlardan biri yavaş yavaş çekmeceleri dolaşiyor, yığın yığın paraları ceplerine dolduruyordu.

Bu sırada keskin bir düdük sesi çnladı.. Oda karmakarışık oldu. Hırsızlar hızla babamın yatağına doğru atıldılar.. Zavallıyı kuskuvrak yakaladılar. Annem korkudan bayılmıştı. Ben tir titriyordum.. Hırsızlardan biri

babamı yatağından kaldırdı ve elindeki düdüğü aldı:

— Alçak herif, düdüğü ne diye çalyorsun?..

Babam hem hüngür hüngür ağlıyor, hem de boş çekmeceleri gösteriyordu:

— Elbette çalarım.. Bütün paralarımı aldınız... Parayı veren düdüğü çalmaz mı?..

Gidip Gelme

Hasan B. karısına hayattan ve insanların faniliğinden bahsediyordu..

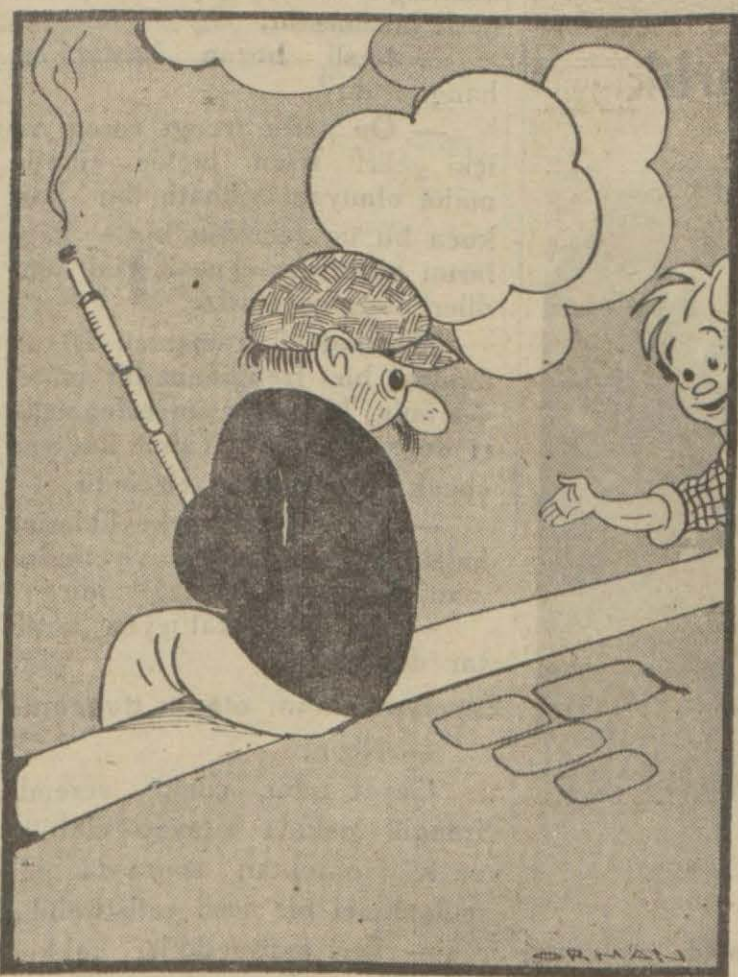
Bir yerinde dediği:

— Ölüm bir vapur seyahatine benzer hanım...

Afacan köşeden atıldı:

— Anneme gidip gelme bilet al öyle ise baba!

Ne İmiş?

— Yaşa Efendiamca, yakaladın mı?

— Ne yakalaması evlâf!.. Ben bak tutmuyorum, çubuk içiyorum..

Avda

— Afacan, biraz daha sağdan çekseydim vurulacaktı.

— Doğru bu tavşanlar da hep soldan giderler

Vecizeler

Çocuğun gözünde her insan birdir.. Çocuk büyük, zengin, fakir, kadın ve erkek olarak hiç bir şeyi birbirinden ayırmaz.

Coğrafya

Afacan coğrafya imtihanına girmişti. Mütameyizlerden biri Afacanı şaşırtmak istedi ve gülerek:

— Sirkeçiden kalan bir vapur Ankaraya doğru hareket etse, Ankaranın hangi rihetine yanaşır?

Afacan hiç tereddüt etmeden cevap verdi.

— Haydarpaşa rihetine yanaşır, efendim!

aldatır

Afacana sordum:

— Hadi bakalım Afacan, seni hesaptan imtihan edeceğim..

— Et..

— Söyle bakalım, senin beş zipzabın olsa, Cingöz de sana yedi zipzip verse kaç zipzabın olur?

Afacan başını salladı:

— Yine beş zipzabın olur. Sen Cingözü bilmezsin. vereceğim der de vermez, insanı aldatır.

AFACANIN MASALLARI

Mavi Denizin Perileri

Evvel zaman içinde dünyada mavi denizin perileri vardı. Aylı gecelerde sahil kayalıklarına çıkıp altın saçlarını tararlar, gündüzleri mini mini çocukların oyunlarını seyrederdiler..

Mavi denizin perileri senelerden sonra, bir gün çok fena bir tahkire uğradılar, ve çekilip gittiler, bir daha deniz de görünmez oldular.

Altın saçlı, küçük deniz perileri neden mi çekilip gittiler? Diyorsunuz. Bakınız, size bunu anlatayım:

Bir zaman geldi ki dünyanın mini mini çocukları pek yaramaz oldular. Artık sahillere gelip kumdan kaleler, çakıl taşlarından oyuncaklar yapmaz oldular. Renkli mayolarını giyip denize girmiyorlar, ince saçları mavi ve uslu denizde kaydırmıyorlardı.

Deniz perileri çok mahzundular. Günlerce, gecelerce sahil kayalıklarında saç tarayıp bekleştikleri halde, o mini mini, şen ve şakrak çocuklar görünmez olmuştu.

Ne vardı?. Şehirde ne oluyordu? Bu çocuklar niçin artık gelmiyorlar, oynamıyorlar, denize girip yüzüyorlardı.

Nihayet bir sabah, güneş doğarken bütün deniz perileri sevinç çığlıkları kopardılar.

— Geliyor, mini mini çocuk-

lar geliyor!.. Diye bağırıyorlar.. Uzaktan bir sürü çocuk görünmüştü. Hepsinin ellerinde birer lastik ok vardı.. Mavi denizin perileri, küçücük vücutlarını sulara vererek el kaldırıyor, çocukları çağırıyorlardı.

Çocuklar bu acayip mahlûkaları görünce:

— Voyvoooo! Diye bağırarak hücum ettiler ve ellerindeki lastik oklarla deniz perilerini taşlamaya başladılar..

Periler yaralı ve zavallı olarak denize dalmışlar; o günden sonra bir daha dünya yüzünde hiç görünmez olmuşlardı.

— Eyvah balonumu kaçırdım, şimdi ne yapacağım?

— Ne yapacaksın? büyü tayyareci ol, havaya çık, balonunu bul yakala!

GÜL HANIM

Haçlılar, Mücahitler, Fedailer Arasında

12

Yazan: Ömer Rıza

Sultan Salâhaddin Tam Üç Gece Arka Arkaya Aynı Rühayı Görmüştü!

Onun için son derece ihtiyatlı davranmak mecburiyetindeyiz:

Doğan sordu:

— O halde acaba koyda uğradığımız taarruz da sultan Salâhaddin'in teşvikile mi vukubuldu?

Duman Bey biraz düşündü, sonra:

— Fakat vaka esnasında Zal oğlundan bahsolundu. Belki de o vakanın kahramanı odur. Sen şimdi bu lâfı bırak ta bana şu hacıyı getir!

Duman koştu ve hacıyı getirdi. Hacı, Duman Beyi yerlerden selâmlarken, sert, keskin gözlerle odanın her tarafını, tavanını, duvarlarını muayene etti. Onun gözleri, hiç bir şey kaçırmayan gözlerdendi.

Duman Bey söze başladı:

— Hacı efendil Sen bana bir mektup getirdin!

Hacı Mehmet derhal tashih etti:

— Size Şamdan bir sandık getirdim, Sandığın içinde nevar, neyok bilmiyorum. Fakat sandığı size olduğu gibi getirdiğime zannederim ki siz de şehadet edersiniz!..

— Ona şahadet ederim. Fakat Sultan hazretlerinin senin gibi bir adamı seçmesi tuhafıma gidiyor. Onun nice nice elçileri buraya geldi. Bunların biri de Hacı Hoca degildi.

— Bu iş ona ait, bana değil! Ben onun emrini yerine getirmeye memurum. Zannederim ki yerine getirdim.

— Sana birşey sormak istiyorum. Zaloğlu Rüstem, Sultanın maiyetinde mi?

— Zaloğlu Rüstem mi? Pek iyi hatırlamıyorum, uzun boylu alından yaralı bir adamdır.

— Evet!

— Evet birkaç defa gördüm. Sultanın maiyetinde olup olmadığını bilmiyorum. Yalnız onun üç ay evvel Yafadan hareket ettiğine dair malûmat almıştım.

Hepsi de bakiştılar. Duman Bey Hacıya dik dik baktı ve sert bir sesle emretti:

— Bana kim olduğunu anlat ve birşey saklama!

Hacı derhal cevap verdi:

— Saklıyacak birşeyim yok! Ben Halepli bir adamım. Hac farızasını ifa etmek üzere yola çıktım. Şama uğradım. Şamda Sultanın sarayında tanıdıklarım vardı. Onları ziyaret ettim. Onları ziyaret ederken demin mevzubahs ettiğiniz Zaloğlunu gördüm. Kim olduğunu sorunca Zaloğlu olduğunu söylediler akrabalarından biri, Sultana benim hacca git-

mek üzere olduğumu nakletmiş. Sultan, Mısra uğrayıp uğramıyacağımı sormuş. Uğrayacağımı söylemişler. Sultan da beni görmek istemiş. Huzura kabul olunarak taltif olundum. Üç gün sonra Sultan beni tekrar çağırdı. Ve bana bir emanet tevdi edeceğini, bu emaneti ya size, yahut kerimenize teslim etmek icap ettiğini, bu memuriyeti ifa edeceğime yemin etmek lâzım geldiğini söyledi. Ben de Sultan tarafından verilen bir emaneti mutlaka yerine götüreceğimi söyledim ve yemin ettim. Bundan başka sizin vereceğiniz cevabı da kendisine isal etmeyi taahhüt etmiş bulunuyorum, Mesele bundan ibarettir.

Duman Bey bütün bunları dinledikten sonra sordu:

— Burada kalmak istemez miniz?

— Hayır, ne diye kalayım? Ben hacca gidiyorum. Dönüşümde de vereceğiniz cevabı Sultana götüreceğim.

— Ya biz cevap vermezsek..

— Onu siz bilirsiniz. Fakat ben muhakkak Şama uğrar vaziyeti bildiririm. Ben vazifemi yapmış, teahhüt ve yeminimi yerine yerine getirmiş bulunuyorum. Gerisi size aittir.

— Buraya nasıl geldiniz?

— Yafadan bir gemiye bindim. İskenderiyye çıktım. Gerisi gayet kolaydı. Çünkü bu havalide sizi tanımayan yok gibidir.

— Nasıl döneceksiniz?

— Buradan hacca ve oradan Şama gideceğim! Cavabınız hazır mıdır?

— Hazırdır.

— Ohalde lütfediniz.

Duman cavabı uzattı. Hacı Mehmet atlas keseyi alarak koyuna soktu.

Duman Bey tekrar sordu:

— Sizin bu işten malûmatınız yok mu?

— Yok gibidir. Yalnız Şamda bulunduğum sırada akrabam olan bir memurdan şunları duydum:

Sultan Salâhattin tam üç gece arka arkaya aynı rüyayı görmüş, sizin kızınız üç gece arka arkaya onun rüyasına girmiş; Sultan bu rüyasını vezirlerine, meclislerine devam eden âlimlere anlatmış, hepsi de hayret etmişler ve sizin kızınızı mutlaka yanına alması icap ettiğini söylemişler.

— Hacı efendil Birçok şeyler biliyorsunuz? Maşallah.

— Duyduklarımı söylüyorum! sormasaydınız ağzımı açmazdım. Artık müsaade ediniz de çekileyim, Çünkü pek yorgunum ve dinlenmeye mühtacım, cevabımı almış bulunuyorum, onun için sabahleyin erkenden hareket ederim, Allaha emanet olunuz..

— Gitmeden evvel tekrar görüselim! haydi, sen de Allaha emanet ol!

Hacı Mehmet, odayı bir kere daha süratle süzmüş sonra Duman Beyi yine yerden selâmlıyarak çıkışta, Kurt ona refakat etmiş, Duman Bey de Doğanı tutarak emretmişti:

— Erkenden yanına birkaç adam alarak bu hacıyı takip et! onun nereye gittiğini, nereye indiğini, kimlerle görüşüğünü tetkik et!

Doğan:

— Baş üstüne dedi ve ilâve etti:

— Fakat bu adamın namusundan şüphe etmemeliyiz. Namussuz olsaydı, bu sandığı bize getirmemesi kâfi idi. Değilmi Gül?

(Arkası var)

Bir Tayyareciden Haber Yok

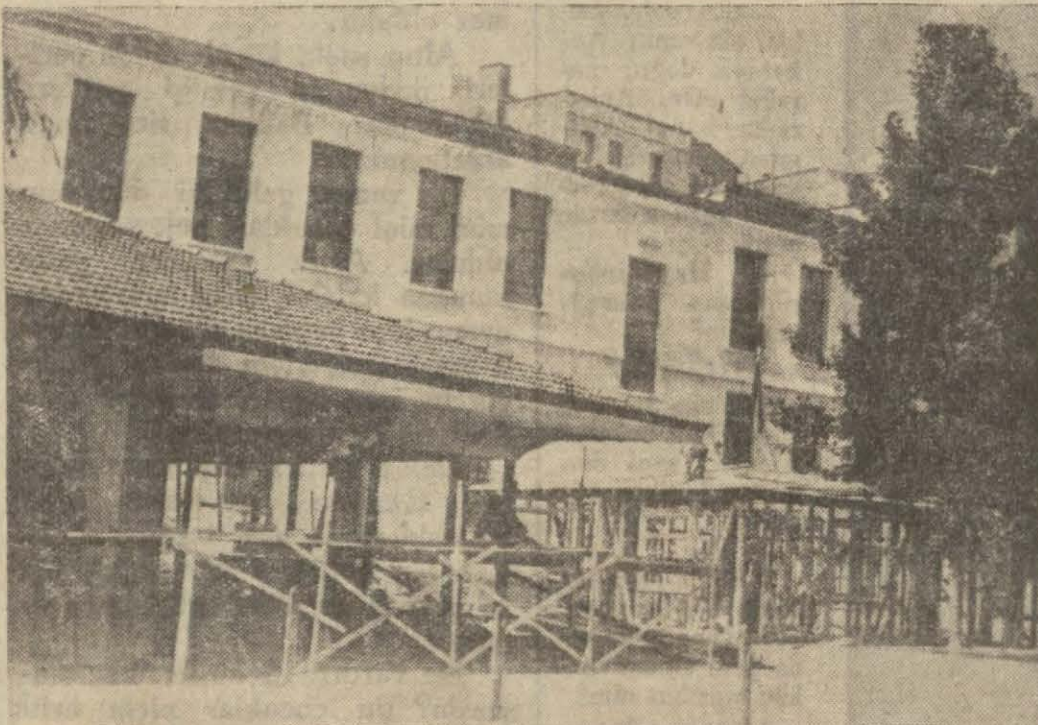
Riyo dö Janeyro 23 — Atlas denizini cenuptan geçmek üzere ayın 20 sinde Dakar'dan hareket eden alman tayyareci Firtşaff'dan henüz haber alınmamıştır.

Tayyareciyi aramaya giden tayyareler hiç bir şey bulamadan dönmüşlerdir.

Amerikanın Ticarî Vaziyeti

Vaşington, 23 — 1931 denberi ilk defa olarak Amerika ticaret muvazenesi bozuktur. Haziran ayında ihracat 119,900,000 dolar, ithalat ise 122,000,000 dolardır.

Yerli Mallar Sergisine Hazırlık

Her sene olduğu gibi bu sene de Galatasaray Lisesinde açılacak olan Yerli Mallar Sergisi için hazırlıklara başlanılmıştır. Sergiye iştirak edecek firmalar tarafından, kendilerine tahsis olunan kısımlarda raflar ve vitrinler, bahçede de pavilyonlar vücade getirilmektedir. Resim size bu hususta bir fikir verebiliyor.

Kimler Evlenmeli, Kimler Evlenmemeli Kızınızı Vereceğiniz Erkeklerde Neler Ararsınız?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sonra tahsilde tevazün, daha sonra seciye iki taraf arasındaki farkta nispet ararlar. Ve nihayet iki tarafın güzellik, çirkinlik cihetinden de birbirlerine yakın olmalarını gözetirler, değil mi?

— Evet!

— Halbuki sıhhat meselesine de fevkalâde ehemmiyet verilmesi lâzımdır. Fafat maalesef kimse bu hususta uzun boylu alâkadar olmaz. Haricen düzgün bir el ve ayağı, sıhhat için kâfi delil sayarlar.

Sıhhatın Evlenmedeki Ehemmiyeti

İzdivaçta, bu rabıtayı saadete ve felâkete götüreceği birinci âmilin sıhhat olduğunun cahilidirler.

— Sıhhatın izdivaçların akıbetleri üzerine hangi cihetlerden tesiri vardır?

— Muhtelif cihetlerden!.. Birincisi ve şüphesiz en mühimmi, tarafeynden birinde mevcut olan sarı bir hastalığı diğerine geçirmesidir.

Bu hususta en önyak hastalık frengi, verem, belsoğukluğudur! Düşünlerle, ziyafetlerle tes'it edilen ilk zıfaf gecesinde kocaların yüz görümlüğü olarak firengi kapan, belsoğukluğu nezlesi alan genç hanımlar pek çoktur.

Farkına varılmadan alınan bu nezlenin rahme ve yumurtahlara sirayet ederek kadınları kasık ağrılarıyla kıvrandırdığına, sakat ve kısır bıraktığına binlerce misal gösterilebilir. Frengi de böyledir. Tertemiz görünümlü damat beyin rahmin ağzına bıraktığı ufak bir şangırı zehirlerini gizli gizli kana püskürür.

Ve bu iyici illet, genç kadın bir saç dökülmesinden şikâyet ederek bir cilt hekimine, veya sinirden mütevellit bir baş ağrısından dem vurarak asabiye doktoruna baş vurtuncuya kadar gizli kalır.

Sinirli kadınlar

Bunlardan başka diğer bazı hastalıklar da evlilik hayatı için bir ıstırap bir felâket membar dırlar.

— Meselâ?

— Meselâ, ömrü şikâyetlerle geçen daima sinirli bir kadının izdivaçta mes'ut olamayacağı kadar, kocasının da bedbaht olacağı tabiidir.

Halbuki bizde maalesef erkek veya kadın sinir asarı gösterince ilk akla getirilen ilâç (!) izdivaçtır.

Bu kabil izdivaçlarda en büyük felâket, iki taraftan birinde hastalığın nesle geçmesi, yahut nesli bozmasıdır.

— Nesli bozan hastalıklar hangileridir?

— Ön safta frengi verem ve içki gelir! İrsen hiçbir cihetle malûl olmayan sıhhatli bir karı koca bu üç zehirden birle kanlarını kirletirlerse nesillerini kendileri bozmuş olurlar.

Binaenaleyh tamamen iyi olmadan, bir frengilin bir müteverrimin, bir sarhoşun evlenmeleri doğru değildir. Yahut kat'iyen çocuk yapmalarını elzemdir.

— Bu gibilerin erkekliklerine hâlel getirmeden zürriyetlerine mani olmak doğru değildir?

— Ben buna kat'iyen taraf tar değilim!

Zürriyetsiz manî olamk doğrumu?

— Niçin?

Gayet tabii, çünkü, veremli, frengili pekâlâ şifayap olabilir, ve iyi olduktan sonra da pek mükemmel bir nesil yetiştirebilir.

— İleri mütereddiler hakkındaki fikriniz?

— Akıllı insanlar birçok düşüncelerle mes'uliyetlerden kaçınarak izdivaçtan sakındıkları hal-

de bu gibi asabiler evlenmeye çok düşkün oluyorlar.

Fakat son senelerde yapılan birçok tetkikat neticesinde dünyanın her tarafında kanunlar değişmiş, talâk ve izdivaç meselesinde cinnet, ileri derecede tereddü ruhi, belâhet birer sebebi mani telâkki edilmeye başlanmıştır.

Hatta bazı yerlerde daha ileri gidilerek, münasebatı tenasülîyenin menedilemeyeceği hesap edilmiş ve bu gibilerin erkekliklerine hâlel getirmeden rontken ve amelîyatla zürriyetlerine mani olunması bile düşünülmüştür.

Hele nüfusu taşan birçok memleketlerde hükümet gayritabii " sıkıt " lar, yani çocuk düşürmelere bile az çok göz yummaktadır.

İstifa - yani iyi nesil yetiştirme - hayvanlarda bile mergup birşeydir. Elbette herkes neslinin iyi yetişmesi için şeriki hayatını, kuvvetli, dinç, irsi hastalıklardan azade, kanı pislenmemiş, asil kimselerden intihap eder, etmek ister. Fakat bu gibi amelîyatlara vesaireye kalkışarak zürriyeti men yolunu tutmak çok münakaşa götürür bir meseledir. Münakaşa edilmekte olan " veraset " meselesi hallolunmamıştır.

Saralılar Evlenmeli mi?

Meselâ eskiden sar'a irsi bir hastalık addolunuyordu.

Halbuki bugün sar'anın ancak yüzde beş nispetinde irsi bir hastalık olduğu anlaşılmıştır.

Vaziyet böyle iken nasıl olur da bir sar'alı hem izdivaçtan hem tenasülden men ve mahrum edebiliriz. Hususile nüfusa ihtiyacı olan memleketlerde bu makul görülebilir mi?

Cinnet meseleleri de böyledir. Cinnetin had ve fa'al zamanında sirayeti şumullüdür. Fakat bilahara bu ihtimal azalmakta, hatta hiç mesabesine inmektedir.

Meselâ kişbi bir atehe veya belâhetle malûl adamların çocukları pekâlâ sapa sağlam olabiliyor.

Diğer cihetten az çok parası olan saralı bir kadın bir zevç himayesine girmezse, fuhuş ve buna mümasil daha birçok afetlerden onu kim himaye edecektir. Aynı hal erkek için de, hatta daha ziyade varittir.

Bu itibarla, umumî kaideler koymak pek doğru değildir. Fakat, her vak'anın, bir mütehassıs tarafından ayrı ayrı etüt edilmesi ve ona göre karar verilmesi muvafık ve lâzımdır.

Hele rahmimadere düşmüş bir çocuğu uzun konsültasyon yapılmadan mukadderatını bırakmak vicdanen çok ağır bir mes'uliyettir.

Mazhar Osman Bey kısa bir sükkattan sonra:

— Eh, dedi. zannederim istediklerinizden fazlasını söyledim!

— Vallahi söyleyecekleriniz içinde istemediklerim olmayacağına eminim, fakat bu kadarla iktifa etmeyi ve sizi daha fazla rahatsız etmemeyi bir nezaket borcu telâkki ediyorum. Çok teşekkür ederim! ★ ★

Evlenme

Mahmutpaşa camii başımamı Tahsin Beyin kerimesi ile maruf tüccarlarımızdan Osman Nuri Beyin oğlu Mehmet Hilmi Beyin evlenme muamelesi Eminönü nikâh memurluğu tarafından bir çok güzide zevatin huzuruna icra edilmiştir. Yeni Evlilere dirlik ve düzenlik temenni ederiz.

TAKVİM					
Gün	PAZARTESİ		Hızır		
31	24	TEMMUZ 933		30	
Arabi		Rumi			
28 Rebiülevvel 1352		11 Temmuz - 1349			
Vakit	Ezanlı	Vasatı	Vakit	Ezanlı	Vasatı
Günışık	9 14	4 48	Akşam	12 —	19 34
Öğle	4 45	12 20	Yatma	1 54	21 29
İkindi	8 44	16 17	İmsak	7 05	2 40

İTTİHAT VE TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur. —

Nasıl doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

Nasıl Öldü?..

İkinci Kısım No. 93

Abdülhamit Cemiyet Merkezinden Gelen Telgrafı Aldı Ve Güldü

Bu hususta Abdülhamit nezdinde teşebbüsatta bulunulması hakkında İstanbul'daki heyeti meb'useye emir verilmekle beraber, evvelâ Abdülhamide hoş görünmek için bir telgraf çekilmesine karar verildi. Bu telgraf, Abdülhamidin İstanbul'daki heyeti meb'useye ve dolayısıyla cemiyete karşı gösterdiği teveccüh ve iltifata bir cevap teşkil edecekti.

O günlerde cemiyet ile Abdülhamit arasındaki münasebeti gösteren bu mühim telgrafı, tarihi bir vesika olarak aynen naklediyoruz:

— Aynen —

Atebel ulayı hazret padişahıya

Milki mevrusu şahanelerine bir aralık âriz olan zaafi, tahtı müfahhamei şehriyarilerinde izale ederek, şanü satveti hükümdarilerini layık olduğu mertebeye itilâyâ ref'eylemek ve milleti muazzamai osmaniyelerine necabet ve ulüvvü ahlâkile mütenasip refahı hal ve saadet temin eylemek ahassı emelile teşekkül ederek, zati adaletsımatı hümayunlarının izdiyatdu ikbal ve iclâli, ve mülkü milletin itilâyı şanü şerefi uğrunda bezli vücut ve hayati canına minnet bilen Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti, ahiren nail olduğu eltaf ve teveccühâtı seniyei hilâfet ve penahilerine arzı şükran ve minnettariyi vecaibi sadakat ve ubudiyetten addeder. Ve, emnü itimat ve himaye cihankıymeti şehriyarilerine mazhariyeti, şerefi alülâl bilen bütün efradı cemiyetin, bu saye mukaddesede yevmen feyvmin nail olacağı muvaffakiyatı hasene ve hayriye ile namı akdesi hümayunlarına farihi âlemde ve sahaifi kulübü ümmette ebedi ve mübeccel ümmet mevkii şanü azamet temin nile, efradı cemiyet namına refü ilâyâ mücaferet eyley. Cenabı hak, ömrü şevketi şahanelerini müzdat ve fravan eylesin amin.

25 Temmuz 1324

Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti Dahili merkezi umumi

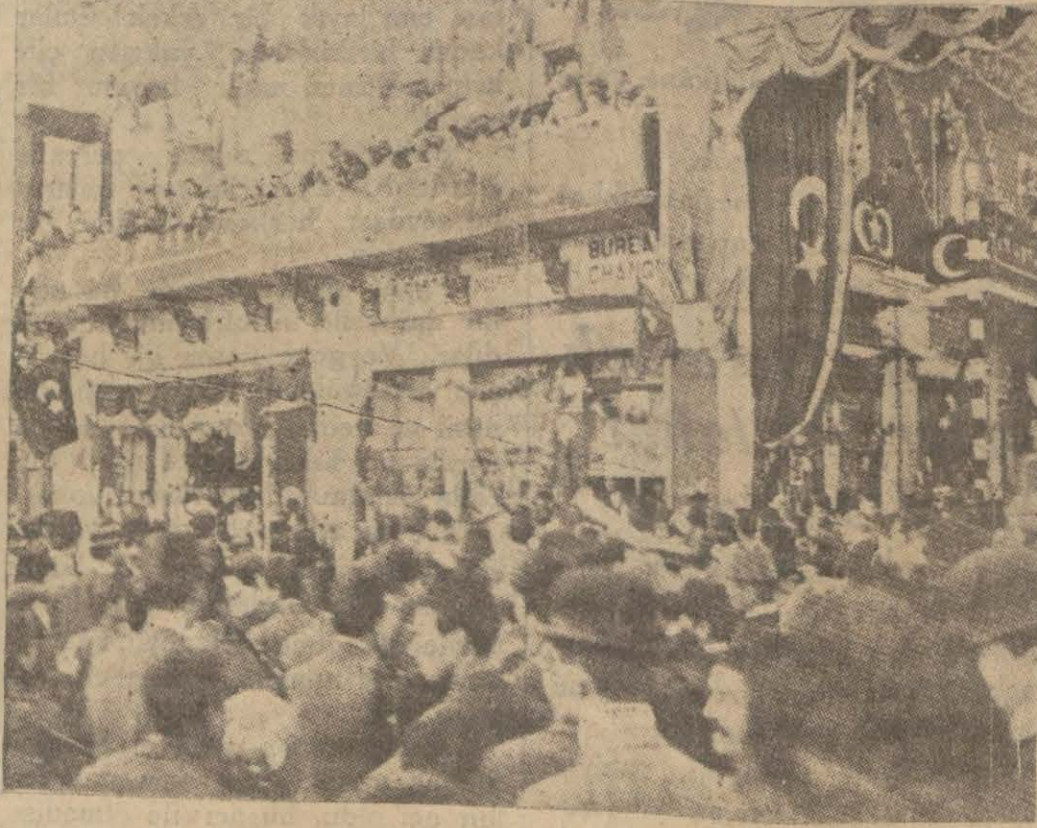
Abdülhamidin hususî bende-gâmi tarafından bile yazılmamış derecede riya ve müdahane kokan bu telgrafı aldığı zaman hünkârın ne hisle mutahassis olduğunu bilmiyoruz. Ancak, hayatında pek az aldanan ve bunun için de hiç kimseye inanmayan Abdülhamit, bu telgrafa karşı büyük altından gülüverdiğine çok emin olabiliyoruz. Maamafih, bu telgrafın çekilmesinden üç saat

Sonra, şu cevap geldi:

— Aynen —

An mabeyni hümayun: Selânikte Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti Dahili Merkezi Umumi

25 Temmuz tarihli telgrafname ile zati hümayunu mülûkâneye arz ve ibraz olunan hissiyatı âliyei sadakat-kârî ve asarı mennü şükürgüzarî, mahzuziyeti seniyye hazreti hilâfetpenahiyi müstelzim olmuş olduğunun, telâkki eylediğim emrû fermanı hümayun hazreti padi-

Selânikte aylarca devam eden şenliklerden bir sahne

şahi mantuku celiline tevfiikan tepşirine müsaraat eyleyim.

25 Temmuz 324

Kâtibi sanii hazreti şehriyarî Cevat

Cevap biraz yavandı. Fakat merkezi umumi, buna aldırma... Selânik Emlaki hümayun müdürü Hüsnü Paşa merkezi umumiye çağırıldı. Beyaz kule bahçesinin cemiyete lâzım olduğu anlatıldı. Merkezi umuminin bu arzusunun gerek zati şahaneyeye ve gerek sair icabedenlere tebliği rica olundu. Hüsnü Paşa, derhal mabeyni hümayun baş kitabetiyle (Hazinei hassa nezareti) ne telgraflar çekildi.

Bu esnada İstanbulda da şu hâdise cereyan etmekte idi. Abdülhamit, İstanbulda bulunan merkezi umumi murahhaslarından iki zati görmek istemişti. Arkadaşlar arasında müzakere olunarak, Talât Beyle Cemal Beyin Mabeyne gitmesine karar verildi. Cemiyetin bu iki büyük rüknü, bir kira arabasına bindiler. Mabeyni hümayuna gittiler. Koltuk kapıdan içeri girmek istediler... O günün en büyük ve en mümtaz şahsiyetlerinden olan bu iki inkılâpçının henüz redingotları yoktu. Arkalarında koyu renkli birer ceket bulunuyordu. Fakat garibi şudur ki, caketlerinin kısa eteklerinden de büyücek birer rovelver sarkeyordu... Mabeyni hümayuna caketle gitmekte hiç bir beis görmiyen bu iki demokrat zat, rovelverlerini çıkarıp otele bırakmaya da lüzum görmemişlerdi... Cemiyet murahhaslarının geleceği, önce koltuk kapıya haber verilmişti. Bu büyük inkılâpçıları görmek için herkes heyecan içinde.. ve herkes bunları başka başka şekillerde tahlil etmekte idi. Cemal Beyle Talât Bey, adı bir kira arabasından inerek, gazino kıyafetile kapıdan girmeye teşebbüs ettikleri zaman, Arnavut tüfekçiler önlerine dikildiler:

— Kimi istiyorsunuz, hemşeri Dediler... Bu muamele, Cemal Beyin gururuna dokundu. Azametle cevap verdi:

— Zati şahaneyeye görüşmeye geldik.

İki tarafın gergin muamelesinden bir iş çıkacağını Talât Bey anladi. Derhal yumuşak bir lisan ile, sert tüfekçilere anlattı:

— Biz, cemiyetin murahhaslarıyız. Efendimiz, bizi görmek istemiş. Biz de, geldik.

(Arkası var)

RADYO

24 Temmuz Pazartesi

İstanbul — 18 Gramofon, Odeon, 250,128 — Odeon 197,107 — Odeon 250,229, 18.30 Fr. ders (müptedilere mahsus), 19 saz (Hikmet Rıza H.), 19.45 Stüdyo saz heyeti, 20.30 Bedayii musikiye, 21.30 gramofon, Sahibinin Sesi, C 1799 — Kolumbia D 15255 Brun. 40434, 22 ajans, borsa haberleri ve saat ayarı.

Ankara — 12.30 gramofon, 18 Salon orkestrası: Auber Ouverture Lamuette de Portici Szule Fantaisie Flossie Dolmas Tandresse Straus Valse Yugond Liebe, 19 alaturka saz, 20.15 ajans haberleri.

Varşova — 21 gramofon, 21.05 No, No Nonet, isimdeki operet.

Peşte — 21.15 şarkı, 21.50 haber, 22.05 Kuartet, 23.25 çigan.

Palermo — 21 gramofon, 22.45 salon orkestrası.

Münih — 21 salon orkestrası, 21.35 yaz bayramı, 23.25 dans havaları.

Viyana — 20 Melodi, 20.35 konser, 22.05 akşam haberleri, 22.45 akşam konseri.

Prag — 21.10 orkestra, 21.20 keman konseri, 21.50 musahabe, 22.15 sabahleyin kadın isimli operanın ilk perdesi.

Bükreş — 18 karışık konser, 20.20 gramofon, 20.40 ders, 21.05 salon orkestrası.

25 Temmuz Salı

Varşova — 21 Orkestra konseri, 22.10 devamı, 23 dans musiki.

Peşte — 20.45 Mütalea, 21 Fransız operalarından parçalar, 22.45 haberler, sigan musiki, 21.35 denizi tasvir eden senfonik bir şarkılı konser, 22.50 son haberler, 23.10 caz.

Milâno - Torino - Floransa 21.15 Arzuya tabi konser, 21.35 temsil, 24 son haberler.

Prag — 20.40 Plâk. 21 vatanımı öğren isminde bir konferans, 21.15 Saksofon solo, 21.35 radyo popurisi, 23.20 çek eserlerinden dans parçaları.

Bükreş — 13 Haberler, plâk, 13.45 karışık plâklar, 18 konser, 19.20 devamı, 20.20 plâk, 21 taganni, 21.25 konser, (orkestra ile), 22.20 operet popurilerile serenatlardan mürrekkep konser.

Türkün Büyük Günü

Lozan Sulhu Gazinin Altın Kalemile İmzalanmıştı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Türkün boynuna kara kaplı Sevr muskasını takmak isteyen tarih ve hakikat münkirleri, günün birinde Türk baş murahhasının eteğine sarılarak Lozan kitabına imza atarlarken acaba utançlık duymadılar mı?

Cevap vereyim; muhakkak ki utandılar, fakat onları mecbur eden büyüklüğün ebediliğini de anlamış oldular.

Sevr ne yapmak istiyordu?

10 Ağustos 1920 de saray artıklarının imzaladığı bu kara kaplı kitabın meş'um hükümlerini size şuracıkta tüylerim ürpere ürpere hulâsa edelim:

Boğazlar, İstanbul, Trakya, şark beldelerimiz, Adana, Antalya, güzel İzmir ve hatta Trabzonumuzun bile yarısı bizden alınıyor, kendilerine "Galip Devlet," firmasını takanlar bu saydığım ciğer parelerimizi aralarında baba mirası gibi paylaşıyorlar. Türke Konya vilâyeti bile çok görüyor. Türkün ordusu bulunmayacak, donanması olmayacak, top ve tüfek kullanamayacak ve her sene bir yığın harp borcu ödiyecekti.

Bu uğursuz kitabı yazarları bir dakika için affedebiliriz. Fakat asıl affetmemiye mecbur olduğumuz şerefsiz herifler, Kafkasların karlı yamaçlarında, kızgın arap çöllerinde, Çanakalede kan ve can veren milyonlarca Türk levendinin muztarip ruhlarından utanmayanlardır. O altın sırmalı şerefsizler utanmadılar ve onu imzaladılar.

Sorunuz: Sevrî mahveden Lozandan neler kazandık?

Bu mukaddes kitabın emirlerini anlatıyoruz:

Türk ve Türkiye inkâr edilemez. Bütün Anadolu, boğazlar ve Trakya onun öz malıdır. Türkün elini, kolunu bağlayan kapitülasyon belâsı artık yoktur ve bu yokluk ebediyete kadar sürecektir. Türkiye, içinde ve dışında istiklal sahibidir. Türkün topu, tüfeği ve ordusu olacaktır. Ve bir cümle ile: Türkiye, bütün diğer devletler gibi bütün haklara, salâhiyetlere sahip bulunacaktır.

Güzel yurdumuzun üstünde canlandırılmak istenilen Pontos Kırallığı, Ermenistan imperatorluğu, Hoybon devleti ve Kilikya müstemlekesi artık birer masaldır ve biz biz oldukça ebediliğe kadar efsane olarak kalacaktır.

Bugün şark beldelerimiz yine bizimdir, İzmir, Adana, Trakya ve boğazlar yine bizim ciğerparelerimizdir. İyi bilelim ki 26 Ağustos, 30 Ağustos, 9 Eylülü ve nihayet 24 Temmuzu Türk yarattı, biz yarattık.

*

Bugünkü Merasim

Bugün Lozan Sulhünün yıldönümü münasebetile, her yıl olduğu gibi üniversite konferans salonunda büyük merasim ve tezahurat yapılacaktır. Hukuk Fakültesi talebe cemiyeti tarafından tertip edilen bir program mucibince hukuk müderrisleri ve talebeler tarafından Lozan muahedesinin ana prensipleri izah olunacak, çok kalabalık bir kütle tarafından da bu mes'ut gün kutlanacaktır.

Bir Kadın Kocasının Başını Kestirdi

Bartın, 20(Temmuz)—Şehrimize birkaç saat mesafede bulunan Arit'in yukarı Şeyhler köyünde çok feci ve tüyler ürpertici bir aşk faciası olmuş, bir kadın, kocasını aşkı vasıtasile korkunç bir şekilde öldürmüştür.

Yaptığım tahkikata nazaran hâdise şu suretle cereyan etmiştir:

Köy sakinlerinden Ali ile 21 yaşlarında Hasan oğlu Satı bir müdettenberi tarlalarını ortak olarak işletmektedirler.. Bu arada Alinin karısı Hanife ile Satı arasında büyük bir aşk baş göstermiş, her iki genç te çılgın bir şekilde sevişmeye başlamışlardır.

Bu meydana genç Satı her ne kadar hemen evlenmek istemişse de Hanife bunun önüne geçmiş, her ikisinin de ilerde evlenerek mes'ut olacaklarını söylemiştir.

İki sevgili bu birleşmeye mani olan Aliyi ortadan kaldırmayı düşünerek nehayet bir gece karar vermişlerdir.

Ertesi sabah Satı, Aliye ormana gidip mantar toplamalarını teklif etmiş ve beraberce yola çıkmışlardır.

Köye bir saat mesafede bulunan ormanda mantar toplarken aşık Satı, birdenbire baltasını kaldırmış ve zavalı kocanın kafasını uçurmuştur.

Bundan sonra, ceset bir müd-

det ormanda kalmış, nehayet köylülerden birinin nazarı dikkatini celbedince, müddeumumilik meseleye vaziyet etmiştir.

Katil Satı ve müşevvik Hanife derhal tutularak buraya getirilmişlerdir.

Misyonerler

Mısır Hükümeti Meseleyi Tetkik Ediyor

Kahire, (Hususi) — Mısır matbuatı ve hükümet hâlâ misyonerlerin hristiyan yaptıkları müslüman çocuklarla meşgul oluyorlar. İslâmî müdafaa cemiyeti misyonerler aleyhinde birçok şehirlerde nümayişler tertip etmek istemiş, fakat hükümet müsaade vermemiştir.

Maamafih hükümet misyonerlerin propaganda işle yakında meşgul olmakta ve inceden inceye tetkikat yapmaktadır.

Filistin Para Arıyor

Şam, (Hususi) — İngilterenin müstemleke nezareti İngiltere hükümetinin kefaleti altında Filistine iki milyon İngiliz liralık bir istikraz salâhiyeti vermiştir. Filistin hükümeti bu para ile şehirlerin içecek suyunu temin edecek ve Hayfada asri bir liman yaptıracaktır.

Gâvur Mehmet

Kara Yürek Çetesi

Tefrika No. 68

Gâvur Mehmet Kızardı Önüne Baktı

**Beyoğlu taraflarına hiç uğrama
Frenklerin gözüne görünme!**

Fakat, sakın kırıp incitmesinler. Bilâkis taltif ve tebrik etsinler. Doğruca Beşiktaş karakoluna göndersinler. Bundan sonra o mntakada çalışacaktır.

Mehmet Paşa, bu iradei seniyei dinledikçe memnuniyetinden dudakları genişliyor; gözlerinin içi titriyordu... Gâvur Mehmede gelince; sevincinden şaşırılmış kalmıştı. Utanmasa, koşup yaverin boynuna sarılacaktı.

Yaver sözünü bitirir bitirmez, Mehmet Paşa, hemen yerle beraber bir temennah etti:

— Ferman efendimizin...

Dedi ve sonra Gâvur Mehmede göstererek:

— İşte oğlum Gâvur Mehmet dedikleri, bu adamdır. Al emanetini.. nereye istersen oraya götür. Ben, dairece lâzımgelen muameleyi yaparım.

Dedi.

Yaver, birdenbire geri dönmüş.. sabahtanberi sarayda kendisinden bahsedilen bu harikulâde adamı hayretle süzüyordu. Takdirini zaptedemedi. Tekrar Müşir Mehmet Paşaya dönerek:

— Maşallah.. aslan gibi bir delikanlı..

Demekten kendini menedemedi. Ve sonra ilâve etti:

— Müsaade buyursanız, Beşiktaş karakoluna ben götürüyüm. Mehmet Paşa, buna çoktan hazır bir tavir ile:

— Hay.. Hay..

Derken, Gâvur Mehmet, zaptiye müşisinin sözünü kesti:

— Müsaade buyursanız bir şey arz edeyim paşa hazretleri... Mademki maksat, ecnebilere karşı bir nümayişten ibarettir; şu halde sadrazam paşanın emirleri mucibince hareket edilmelidir. İhtimal ki, hakkımda yapılacak muameleyi sefaretin gizlice tarassut edenler vardır. Bu işin bir gösterişten ibaret olduğunu yalnız biz bilelim. Hatta, arkadaşlardan bile ketmedelim... Şimdi siz, irade buyurunuz. Benim ellerime kelepçe vursunlar. Birkaç silâhlı zaptiye ile Galata caddesinden geçirerek doğruca Beşiktaş karakoluna götürsünler.

Gâvur Mehmedin bu teklifi müşir paşanın hoşuna gitti. Gülererek yaverin yüzüne baktı:

— Gördün mü herifi.. zaptiye tebdili değil, akıl deryası... Aferin ulan Gâvur Mehmet.. artık aklım kesti... Sende bu zekâ varken, nasıl olsa günün birinde bir baltaya sap olursun.

Diye bağırdı.

*

Beşiktaş karakoluna memur zaptiye alay beyi Çorumlu Hasan Bey, karakolun altkatında, sağ köşeyi teşkil eden küçük odada köşe minderine bağdaş kurmuş oturuyor, karşısında ayakta duran Gâvur Mehmedin dinliyordu. Gâvur Mehmet; Kara Yürek çetesini nasıl takip ettiğini, günlerce sabirusükûnetle hareket

ederek nihayet çete efradını ne suretle ele geçirdiğini anlattıkça, Hasan Beyin içi, içine sığmıyordu. Nihayet Gâvur sözünü bitirir bitirmez, Hasan Bey sordu:

— Aferin evlâdım.. Söyle bakalım, şimdi bu hizmetine nasıl bir mükâfat istersin.. Malûm ya, yukarıdan soruluyor.

Gâvur Mehmet, kızardı. Önüne baktı.

— Efendim; isteyeceğim şuki.. Kırk beş elli gündür, bu heriflerin peşini kovalamaktan bir az fazlaca yorulmuşum. Kulunuza bir hafta kadar istirahat müsaade buyursanız..

Diye mırıldandı. Hasan Bey, gevrek gevrek gülererek cevap verdi:

— Amma da çok şey istedin. Hadi.. Sana, yirmi gün izin verdim. Git istirahat et.. Yalnız, belki acele bir şeye lâzım olursun. Bulunacağın yeri, buradaki onbaşılardan birine göster. Bir de, pek ortada dolaşma.. Hele, Beyoğlu taraflarına hiç ayağın basma.. Frenklerin gözüne görünürsün de başımıza iş çıkarırsın..

Diye tenbih etti... Gâvur Mehmet, yeni amirini selâmlyarak kapıdan çıkacağı zaman, Hasan Bey:

— Haaaa, bana bak evlat.. az kalsın, unutacaktım.. bir kalpazanlık meselesi vardı.

Dedi, sözünü bitirmeden birdenbire kesiverdi. Birkaç saniye düşündükten sonra:

— Vardı amma.. hadi, şimdilik dursun.. Mademki izin verdim.. hele şu izini bitir, gel de.. ondan sonra konuşuruz.

Demekle iktifa etti.

*

Kuyumcular çarşısında Bağdasar Aghar, hem elindeki kırık bir bileziği tamir ediyor, hem de müşterisi ile konuşuyordu:

— Nerelisin ağa?..

— Aydın tarafından.

— Ne iş görürsün orada?..

— Belli başlı bir işim yok usta. Ayak işleri yapar; epeyce para çıkarırım.

— Neye çıkarmıyacaksın. Belli ki, açığız bir delikanlıya benziyorsun.

— Ne yaparsın?.. Hazır lâkırda işten açılmışken, bir şey sorayım usta..

— Buyur.

— Gümüşün dirhemini kaç veriyorlar?..

— Eh.. Alışına göre.. Şöyle, beş on dirhem alırsın.. Otuz, otuz heş paraya..

— Yok canım.. Ben, fazla almak istiyorum.

— Elli altmış dirhem..

— Çık.. Çık..

— Yüz dirhem..

— Çık canım..

— Behey, ağa.. ondan fazla gümüşü ne yapacaksın?.. Yoksa köprü mü yaptıracağını?..

(Arkası var)

Hitlere De Yahudi Dediler

— Hitler bizim dükkâna gelse diye bekliyorum..

— Ne yapacaksın?..

— Alış veriş etmesine dikkat edeceğim. Yahudi olup olmadığını anlamak istiyorum da...

Lise Ve Ortamekteplerde Islahat Nasıl Olacak ?

(Baştaafri 1 inci sayfada)

Avrupadan bu maksatla getirilmiş olan bazı lisan mütehasısları lisan muallimlerine yeni metotlar öğretmekte idirler.

İçtimaiyat, pedagoji, ruhiyat derslerinin de takviyesi mevzu bahis olmaktadır. Fen derslerine gelince; bu sahada nazariyelerden ziyade tatbikata ehemmiyet verilmesi ileri sürülmektedir.

Tarih ve coğrafya dersleri üzerinde daha verimli bir surette meşgul olunacaktır. Bilhassa Türk tarihi tekkik cemiyetinin büyük mesaisinden talebelerin bihakkin istifadesine çalışılacaktır.

Muallim meselesine gelince; içtimaiyat, lisan, tarih dersleriyle, diğer bazı derslerin muntazam tahsil görmüş ve iyi yetişmiş muallimler tarafından okutulması mevzu bahis olmaktadır. Avrupanın muhtelif şehirlerinde lisan tahsil eden gençler liselere yerleştirileceklerdir.

Çankaya Sporcuları

Trabzon, 23 (Hususî) — Şehrimiz gelen Ankara Çankaya sporcuları dün Trabzon İdman Yurdu ile bir maç yapmışlar ve 3 - 0 mağlûp olmuşlardır. Çankayalılar bu gece Giresona hareket etmişlerdir.

İmam Yahya Hasta

Bağdat, (Hususî) — Buraya gelen haberlere göre İmam Yahya, son birkaç haftadanberi ağır surette hasta bulunmaktadır.

Galatasaraylıların Gezintisi

Galatasaray spor kulübü tarafından dün öğleden sonra ve gece için bir deniz gezintisi tertip edilmiştir. Galatasaraylılardan birçoğu bu tenezzühe iştirak etmişler, çok eğlenceli ve temiz bir gece geçirmişler, vapurda sabaha kadar dansedilmişler. Resmimiz, tenezzüh vapuru dün hareket ederken alınmıştır.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakleden : Hatice

Yeniden Buluşmak Saadeti

On sekiz sene evvel, o hakikaten enfes bir kadını, öteki de tam ona layık bir erkek! Onlar kadar birbirlerine yakışan çift hemen hemen nadir bulunur bir şeydi!

Birbirlerine adeta perestîş ederlerdi. Ve tam iki sene onların bu sevdası herkesin bildiği bir vak'a oldu.

Fakat günün birinde hayatın bir darbesile birbirlerinden ayrıldılar.. Ve genç kadın bir başkası ile İstanbul'dan çıkıp gitti. Bu nasıl ve neden oldu? İşte bu da ayrıca bir hikâyedir ki, şimdi burada anlatmaya hiç lüzum yok.

O, bu adamı hiç sevmiyordu. hiç sevmemişti, gerçekten böyle değilse bile herhalde sevgilisine böyle olduğunu söylemişti, işte bu sevmediği adamla evlenerek taşraya gitti.

Genç adama gelince: Sevgilisinden ayrılık onun için dehşetli bir acı oldu, bu acı ile ölmedise bile ölecek bir hale geldi. Fakat zaman insana her şeyi unutturur. İşte delikanlı da sevdiği kadının bu sadakatsizliğini zamanla unuttu, hatta bir vakit geldi ki, onu af bile etti. Kalbinde o kadına karşı hissettiği aşk ölmemişti, birbirlerini bir daha hiç görmeden, pek nadir olarak birbirlerine yazdıkları oluyordu. Böylece birbirinin izini büsbütün kaybetmeden seneler geçtil!

Onlar aşklarının kendilerinde bıraktığı tatlı hatıralarla yaşıyorlardı, bu fazla bir şey değildi, fakat ne de olsa hiç yoktan iyi idil!

*

On sekiz sene sonra bir gün sevdiği kadından bir mektup aldı. Kocasına ona büyük bir servet bırakarak ölmüştü ve kendisi de İstanbul'a avdet ediyordu.

Bu inanılmaz bir saadetti! Demek artık serbestti.. Ve İstanbul'a geliyordu! Hâlâ kendisine karşı olan o büyük ve eski aşkını kalbinde taşıyarak ona avdet ediyordu! Kendisine gelince: O hiç evlenmemişti! Artık saadetlerine ortada hiçbir mani yoktu!

Nihayet o geldi ve yeniden buluştular!

Fakat ne yazık yarabbi! İkisi de aynı tehâlük aynı heyecan aynı coşkunlukla birbirine koş-

muşlardı! Fakat heyhat!.. Ne büyük bir sukutu hayal! Pek güçlükle birbirini tanıdılar.

O enfes, o harikulâde güzel kadın inanılmıyacak kadar bozulmuş, adeta ihtiyarlamıştı. O şık, o güzel, o ince o zarif ve neş'eli İstanbul kızı, şişman, biçimsiz, kılıksız ve kendi halinde bir kadıncık oluvermişti. Adeta kendi kendisinin bir karikatürü gibi idi.

Ötekine gelince: O da genişlemiş ve gevşemiş, saçları beyazlaşmış, bir vakitler genç kadının perestîşi ettiği o bembeyaz dişleri sararmış ve dökülmüştü!

İkisi de bu hal karşısında derin bir yeis doydular. Fakat bu kederlerini birbirlerine göstermediler, hatta mürailiği okadar ileri götürdüler ki, hiç şıkıldanmadan birbirlerine şu yalanları söylediler:

— Hayret hiç değişmemişsin!

— Ya sen? yine her zamanki gibi güzelsin!

*

Seslerinde eski samimiyet ve sıcaklık yoktu. Bunu her ikisi de merak etti, kadın kendi kendine:

— Yarabbi nakadar da değişmiş! Derken öteki düşünüyordu:

İnsan bukadar nasıl değişebilir! Adeta kendisine hiç benzemiyor!

*

Fakat cebrinefs ederek, birbirlerinden hislerini sakladılar. Çünkü eski rabatları gayet kavi ve samimi bir rabata idi! İkisi de beyhude bir ümitle o eski sevdanın ve coşkunluğun avdet edebileceğini zannettiler. Artık yekdiğerine karşı hissettikleri şey sadece bir merhamet ve müşahadan ibaret olduğu halde hayatlarını birleştirmeyi ciddiyetle düşündüler. Fakat her adımda, her şeyde birbirlerinden nakadar ayrılmış olduklarını büyük bir acı ile görüyorlardı, her birinin kendine mahsus ne adetleri ne alışkanlıkları vardı. Bilhassa kadının! On sekiz senelik bir izdivaç hayatı, on sekiz senelik bir köy hayatı, o harikulâde, o zarif, o bambaşka İstanbul kızını ne kadar değiştirmişti!

Bu çok fena, çok aç bir şeydi. Nihayet bir aylık bir tecrübeden sonra, birbirine:

— "Evlenmemize artık imkân kalmamış! dediler. Bu hülyadan vaz geçelim, ayrılalım ve dost kalım. Artık o güzel rüyamızı sonuna gelmiş, birbirimizi çok geç bulduk! ne yazık ki en güzel saadetimizi en tatlı tesellimizi de mahvettik. Bu aşkımızın ne hoş hatıraları vardı.. işte onları da mahvetmiş bulunuyoruz!.."

Bu defa bir daha birbirlerini görmemek üzere ayrıldılar. Hatta mektuplaşmadılar bile!

Birbirlerini bu kadar büyük ve acı bir sukutu hayale maruz bıraktıkları için aralarındaki dostluk ta baki değildi; en güzel hayallerini mahvettikleri için birbirlerine düşman bile oldular.

Ve şimdi kadın eski sevgilisini düşündüğü zaman ademi tenezzüle omuzlarını silkerken ehemmiyetsizce:

— "İyi bir adamcağızdı!.."

Diye düşünüyor. Öteki de bir vakitler deli gibi sevmiş olduğu kadın aklına geldiği zaman dudaklarını büzerek:

— "Fena bir kadın değildi, diyor. Bazı güzel ahlâkları vardı!.."

Ve işte onların o büyük o harikulâde sevdâ hikâyeleri böyle çirkin ve tatsız bir rü'ya gibi geçti.

Sokak Ortasında Bir Cinayet

Dün Genç Bir Adamı Birkaç Yerinden Bıçakladılar

Mehmet garalandıktan sonra ifadesi alınırken

Dün öğle üzeri şehrimizde feci bir cinayet olmuş, genç bir işçi güpegündüz ve sokak ortasında bıçaklanmıştır. Cinayet hâdisesi Yeşildirekte eski Düyunu umumiye binasının yan sokağında cereyan etmiştir.

Bir muharririmizin yaptığı tahkikata göre bastoncu Nuri isminde birisi bir müddet evvel Mehmet isminde bir işçiye bir miktar borç para vermiştir. İkisi arasında bu para meselesinden birkaç defa münakaşalar olmuş, fakat

başka bir hâdisе çıkmadan kapanmıştır. Ancak dün Nuri ile Mehmet Düyunu umumiyenin yanındaki sokakta karşılaşınca alacak münakaşası tekrar başlamış, fakat bu sefer iş sarpa sarmıştır. Münakaşanın şiddetli bir zamanında bastoncu Nuri bıçağını çekerek Mehmedin birkaç yerine saplamıştır. Kanlar içinde yere yığılan Mehmet çok ağır surette yaralanmış ve hemen hastahaneye kaldırılmıştır. Tedavisine çalışılmaktadır. Bastoncu Nuri yakalanmıştır.

Yiyecek Maddeleri Yüzde Kırk Nispetinde Ucuzladı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

senesindenberi hayli uçuzlamıştır. Bu ucuzluk 929 senesi ile bu senenin ilk üç ayı arasında yiyecek ye içecek maddelerinde yüzde 40, yakma, aydınlatma ve temizleme maddelerinde 24, giyecek eşya ve ev eşyasında ise yüzde 16 nisbetindedir. Halbuki şuraya yazdığımız bu üç kısımdaki ehemmiyetli ucuzluğa mukabil ev kiralalarında hiçbir tenezzül vuku bulmamıştır.

Gıda maddelerinin % 40, diğer zaruri ihtiyaç maddelerinin de % 24 ve % 16 gibi mühim tenezzüller göstermesine rağmen ev kiralalarında ve diğer muhtelif maddelerdeki sabitliği garip görmemek mümkün değildir.

Kiralardaki tenezzül yüksek bedeli icarlı meskenlerdedir. Tenezzül miktarı en yüksek bedeli icarlı meskenlerden başlayarak bedeli icar miktarı küçüldükçe tenezzül nisbeti de küçülmekte ve bir hadde kadar geldikten sonra ise "tenezzül" durmaktadır. Meselâ: 200 lira bedeli icarlı bir apartmanın kirası 150 liraya, 150 liralık bir kira 100-110 liraya, 100 liralık bir yer 70-80 liraya, 70 liralık bir yer 50-60 liraya, 50 liralık bir mesken belki 40-45 liraya düşmüştür. Fakat hiç bir vakit 40 liralık bir mesken 30 liraya veya otuz liralık bir mesken yirmi, yirmi beş liraya ve yirmi beşlik bir yer daha aşağıya düşmemiştir. Bedeli icarın en müteakıf olduğu vasat halli ailenin dahil bulunduğu tabaka (20-25-40) liradır. Bu tabakada tenezzül yoktur.

Fiatlerinde ucuzluk olmyan diğer muhtelif maddelere gelince, bu maddeler arasında sigara, masrafları, vesaiti nakliye ücretleri, doktor, ilaç hamam, tıraş gibi sıhhat masrafları dahildir.

A—Tütün, sigara inhisara tâbi-

dir. Senelerdenberi bir tenezzül yoktur.

B — Vesaiti nakliye ücretleri. Amele ücreti azaldığı ve hiç olmazsa bu hususta sıkıntı mevcut olmadığı, kömür fiatları düşüğü ve nakil vasıtalarının maliyet fiatlarında, malzemesinde, madde asliyelerinde bütün dünya piyasalarında sukut görüldüğü halde, hulâsa vesaiti nakliye şirketlerinin masrafını tevtil eden unsurların hemen her şubesinde tenezzül vukua gelmesine rağmen nakliye ücretlerinde yine senelerdenberi hiçbir tenzilât yapılmamıştır. Bunların hepsi muayyen tarifelerini muhafaza ediyorlar.

C — Sıhhi masraflar.. Bunları da birer birer saymaya lüzum görmüyoruz. Herkes biliyor ve herkes her zaman görüyor ki, ne hamam, ne tıraş, ne ilaç, ne doktor ücretlerinde hiçbir eksiklik yoktur.

En az tenezzül gösteren masraf maddelerinden birisi de melbusattır. Ecnebi kumaşların gümrük resmi dolayısıyla ucuz tedarik edilememesi, yerli mamulâtın da geçen seneler zarfında ihtiyaca kifayet edecek derecede olmaması, aynı zamanda tediye hususundaki bazı darlık ve zaruretlerin de mevcudiyeti dolayısıyla bu maddedeki cüz'î bir tenezzül en geç hissedilmiye başlanmıştır.

Kağıtköy As. Ş. Reisliğinden: Şehit yetenlerine ait inhisarlar ikramiyesinin dağıtılmasına 24/7/933 tarihinden itibaren başlanacaktır.

1 — Tevziat cumartesi, pazartesi, çarşamba olmak üzere haftada üç gün ve öyleden evvel olmak üzere dört ay müddetle devam edecektir.

2 — İstihkak sahipleri resmi senet maaş eüzdanı nüfus teskeresi iki adet fotoğraf ve beş kuruluş pul alarak evvelâ şubeye müracaatla defteri mucibince birer sıra No. sı alacaklar; sonra Kadıköy kaza kaymakamlığında teşekkül eden komisyona müracaat edeceklerdir.

3 — Tarihi ilândan itibaren dört ay zarfında müracaat etmeyenlerin hakları sakit olacaktır.

Tokat İcra Memurluğundan:

Kuyumcu Ali usta oğlu Hacı Hamdi Efendiye ez gayri masraf borçlu oldukları 650 liranın alınması için paraya çevrilmesi talep edilen Soğukpınar mahallesinin Perviz sokağında saraç Hacı İbrahim Ağa hemşiresi Hatice ve Erzurumlu Hoca zade saatçi müteveffa Mehmet Memiş Efendinin birinci derecede ve birinci sırada ipotekli ve tapunun Kâ. sani 327 T. ve 170 - 171 numarasında namlarına mukayyet ve elyevm murisleri Hatice ve Nuriye ve Sıdika Hanımlarla Ragıp Efendinin tasarrufunda bulunan Soğukpınar mahallesinde kâin canibi yemini zугurulu Bekir Efendi hane ve bahçesi, yesarı Akçalı oğlu Bekir Efendi hanesi arkası Sakallı oğlu Mehmet ve Osman bahçeleri cephesi tarik ile mahdut 150 zira miktarında ve heyeti mecmuası (2000) lira kıymeti muhammineli sırf milk bir bap hane birinci ve ikinci arttırmaya konulmuş ve müşterisi namına ihalesi icra kılınmış isede ihaleyi müteakip alâkadarana müddeti kanuniyesi zarfında tebligat icra edilemediğine binsen icra tetkik merciiince ihalenin feshine karar verilmekle ve birinci arttırma haddi lâyük görülememekle milkiyeti ikinci arttırmay konulmuştur. Bedeli haddi lâyük olduğu takdirde ihale bir ve kat'idir. Bedeli ihale peşin dellaliye ve masarifi müşterisine ait olup bunun üzerinde gayri menkul mükellefiyet iddia edenlerin 20 gün zarfında bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde gayri müseccel hakları itibare alınmayacaktır. 15/8/933 tarihine müsadif salı günü saat 14 de ihale katiyesi icra kılınacağından talip olanların bedeli muhamminenin % de onu nisbetinde depozitolarile o gün ve saatta icra dairesinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (5778)

Mülga Seyrisefain İdaresi Tasfiye Hey'eti Reisliğinden:

2248 No. lu kanun mucibince Seyrisefain Müdüriyeti Umumiyesi 1 Temmuz 933 tarihinden itibaren lagv edilmiş ve "1932", senesi maliyesi nihayetine kadar olan alacağı ve vereceği hazineye intikal eylemiştir. Mezkûr idareden alacağı olanların alacaklarının hangi seneye ait ve ne cihetten olduğunun Ağustos 933 sonuna kadar pullu bir beyanname ile Hey'ete bildirmeleri. "3517,"

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Paşabahçe fabrikası için pazarlıkla "2250," ton Maden Kömürü satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere "% 7,5," teminatlarını hâminen 9/8/933 Çarşamba günü saat 15 te Galata'da Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. "3455,"

Devlet Matbaası Müdürlüğünden:

Matbaa ambarlarında mevcut Arapça harfli kitaplar listeleri mucibince dört partide satılmak üzere kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Şartname ve her partiye ait listeler yirmi kuruluş damga pulu mukabilinde Devlet Matbaasından alınabilir. Birinci partinin ihalesi 12 Ağustos 933 cumartesi, İkinci partinin ihalesi 19 Ağustos 933 cumartesi, Üçüncü partinin ihalesi 26 Ağustos 933 cumartesi ve Dördüncü partinin ihalesi de 2 Eylül 933 cumartesi günleri saat 14 te Devlet Matbaasında yapılacaktır. Her partiye talip olacaklar ayrı ayrı teklif mektupları ile Matbaa veznesine yatacakları pey akçeleri makbuzlarını muayyen zamanlarından evvel Matbaa Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilân olunur. "3463,"

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Takasla ve pazarlıkla "2800," adet Nihayetsiz şerit satın alınacaktır. Taliplerin şartname ve numuneleri gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere "% 7,5," teminatlarını hâminen 31/7/933 Pazartesi günü saat 15 te Galata'da Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. "3479,"

Güzel dişler, güneş gibi,
çehreyi nurlandırır

Böyle beyaz dişlere
malik olmak isterseniz

RADYOLIN

Kullanınız!

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Memleketimizde tütün ekilen mntakaları gösterir haritanın şartnamesi dairesinde taş üzerine hakkı ve "1000,, nushasının tab'ı pazarlıkla ihale olunacaktır.

Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere "% 7,5,, teminatlarını hâmilin 7/8/933 pazartesi günü saat 14 de Galata'da Alım, Satım Komisyonuna gelmeleri. "3449,,

Zafiyeti umumiye, iştihatsızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen:

FOSFATLI
Şark Malt
HULÂSASI
kullanınız.. Her eczanede satılır.

Türkiye Ziraat Bankasından:

Ziraat Bankası müfettiş namzetliği için 14 Ağustos 933 pazartesi günü sabahı saat dokuzda Ankara ve İstanbul Ziraat bankalarında bir imtihan açılacaktır. İmtihan neticesinde muvaffakiyet ihraz edenlerden "6,, müfettiş namzedi alınacaktır.

Müsabakaya iştirak edeceklerin " Mülkiye ,, veya " Yüksek İktisat ve Ticaret » mektebinden ve yahut Hukuk Fakültesinden mezun olmaları lâzımdır. Müfettiş namzetlerine "140,, lira maaş verilir. İmtihan programına ve sair şartları havi matbualar: Ankara, İstanbul, ve İzmir Ziraat bankalarından tedarik edilebilir.

Talipler bu matbuada yazılı vesikaları bir mektupla beraber Ankarada Ziraat Bankası teftiş hey'eti müdürlüğüne nihayet 10/8/933 günü akşamına kadar göndermek veya bizzat vermek suretile müracaat etmiş bulunmaktadırlar. (3211)"

KASIK BAĞLARI - TIBBÎ KORSELER

Posta ile kataloğumuzu ve sipariş varakamızı isteyiniz.

A. KIFIDES

Beyoğlu: İstiklâl caddesi Posta sokağı No. 1. Tel. 41429

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Numune ve şartnamesi dairesinde Rapit makinelerine mahsus "1500,, metre ince çivili kayış takassız satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere "% 7,5,, teminatlarını hâmilin 1/8/93; Salı günü saat 15 te Galata'da Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. "3516,,

Deniz Yolları İşletmesi

ACENTALARI:

Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362.
Sirkeci Mühürdar zade han
Telefon: 22740

İSKENDERİYE POSTASI

EGE

vapuru 25/7/933 Salı günü
saat 11 de Galata rıhtımından
İzmir - Pire - İskenderi -
ye'ye kalkar. "3519,,

KARADENİZ POSTASI

GÜLCEMAL

vapuru 26/7/933 Çarşamba
saat 18 de Galata rıhtımından
kalkar. "3518,,

YELKENÇİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

ERZURUM

vapuru Pazartesi
24 Temmuz
günü akşamı Sirkeci'den ha-
reketle (Zonguldak, İnebolu,
Ayancık, Samsun, Ordu, Gire-
son, Trabzon, Sürmene ve Rize)
ye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkençi
Hanındaki acentalığına müracaat.
Tel: 21515

(5728)

NAİM VAPUR İDARESİ

izmir sür'at postası

ADNAN vapuru

Her Perşembe günü

saat tam 18 de

Doğru İZMİRE Hareket eder

Tafsilât için Galata, Gümrük kar-
şısında Site Fransız Han No12.
Tel: 41041 (5766)

20 senelik tecrübeli

Eli çabuk sünnetçi

Köprülüzade MEHMET RİFAT
Erenköy, Kavaklıbağ 4 No. da
Bir hafta evvel gün ve saat
alınmalıdır. (5750)

FENNİ SÜNNETÇİ ÖMER

Acısız olarak sünnet yaparım.
Tophane Boğazkesen 41/43 No.
Telefon: 42340 (5316)

50 Derecelik

HÂRİKA RAKISI

Litresi 280 Kır.
fiçilerde DİNLENDİRİLMİŞTİR.
(4834)

Dr. A. KUTIEL

Karaköy'de Abdullah Ef. lokantası sıra-
sında 33 numaraya taşınmıştır. (5085)

Kadıköy İcra dairesinden:

Bir borcun temini istifası zammında mahcuz olup satılarak paraya çevrilmesi mukarrer bulunan bir reis kısrak 30/7/933 tarihine tesadüf eden pazar günü saat 10 dan 12 ye kadar Üsküdar at pazarında açık artırma ile satılacağından % de iki buçuk resmi dellâliye müşterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (5779)

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem
Neşriyat Müdürü: Hâşim Lâfti

ŞEVROLE

OTOMOBİL ve KAMYONLARI

İstanbul, Trakya, Zonguldak, Bartın, Bolu, Adapazar, Eskişehir, Bilecik, Kütahya, Balıkesir, Bursa ve Çanakkale mntakasının ŞEVROLE umumî bayiliği bu kerre Şirketimize verildiğinden otomobil ve kamyon almak isteyenlerin zirdeki adrese müracaatları rica olunur.

OTTAŞ

Otomobil Ticareti T. A. Ş.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 239

Telgraf: OTOMATA

Telefon: 42866

(5732)

Ziraat Vekâletinden:

Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsünün Şaraphane, Süthane, Zootekni binaları Elektrik tesisatı "21,, gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

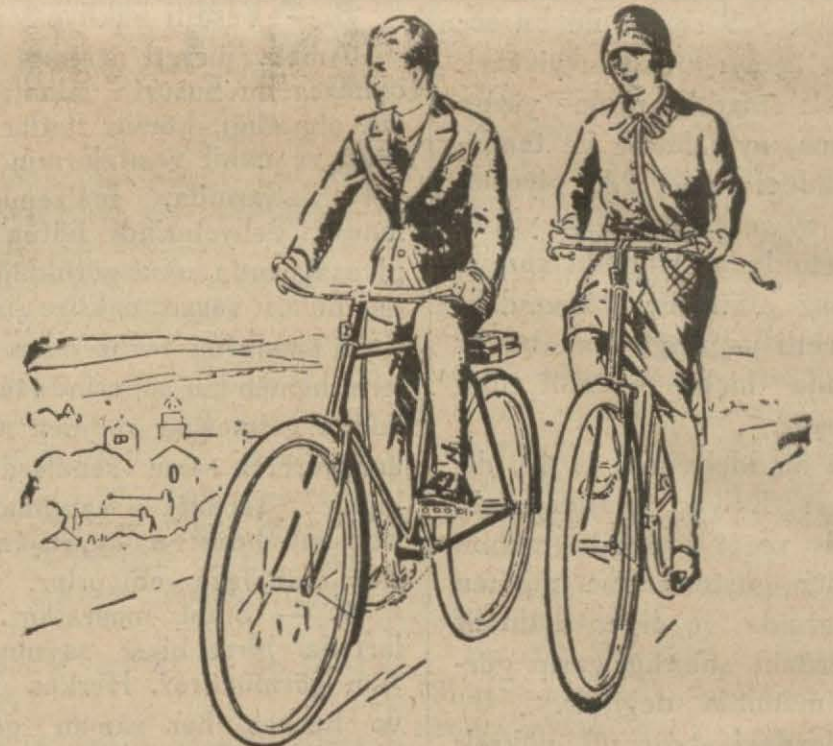
Mezkûr tesisatın münakasa evrakı "10,, lira bedel mukabilinde Ziraat Vekâleti Yüksek Ziraat Enstitüsü Brosu Müdürlüğünden alınacaktır.

Talipler münakasa şartnamesinde zikredilen ehliyeti fenniye ve kudreti maliyesine ait vesikaları komisyona göstermeğe mecburdur.

Talipler teklif edecekleri bedelin yüzde 7,5'ü nisbetinde teminat mektupları ile birlikte ihale günü olan 2 Ağustos 933 Çarşamba günü saat üçte Vekâlet inşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3202)

RALEIGH

BİSİKLETLERİ

Beynelmîl bisiklet âleminde büyük inkılâp yaratan MEŞHUR

RALEIGH

fabrikasının, safi İNGİLİZ çeliğinden pek zarif, metanetli ve fennin en son terakkiyatının tatbikile yapılmış yegâne bisikletleridir.

METANET, ZARAFET ve SÜR'AT
İTİBARİLE EMSALİ YOKTUR.

Satış deposu: Sirkeci - İstanbul - Liman Han No. 35

(5443)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Maa mülhakat Düzce ve Hendek idare ambarlarında müterakim takriben "870.000,, kilo tütünün İstanbula nakli pazarlıkla ihale olunacaktır. Taliplerin şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hâmilin 7/8/933 pazartesi günü saat 14 te Galata'da Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. "3450,,

Muhtelif
renkte

Lâke Karyolalar

ve ÇELİK SOMYALAR
Sirkeci Ebussuut caddesindeki

Karyola ve Madenî Eşya Fabrikasının

Kesme ve kemerli Amerikan ve İngiliz sistemi yay ve çelik somyaları büyük ve çocuk karyoları vesair demir sıhhi mobilyelerin satış yerleri.
SELANİK BONMARŞESİ YERLİ MALLAR PAZARI ve FABRİKA

(4822)